

Bilag 5: Dokumentation fra dialogmøder med undervisere og universitetsledere vedr. spørgeskemaundersøgelser

Format:

Dialogmøder

Sted:

Uddannelses- og Forskningsministeriet, Børsgade 4, 1215 København K

Dato:

December 2017 – januar 2018

Formål:

Dialogmøderne havde til formål at drøfte resultaterne fra spørgeskemaundersøgelserne og relevante opmærksomhedspunkter og perspektiver i forhold til udvalgets behandling af resultaterne med repræsentanter fra sektoren.

Eksterne deltagere:

- Undervisere og universitetsledere fra de danske universiteter

Interne deltagere/rekvirenter:

- Adrian Lema, sekretariatsleder samt medlemmer af sekretariatet på skift

Materiale:

- Bilag 5a: Dokumentation fra dialogmøde med undervisere og Power Point-præsentation
- Bilag 5b: Dokumentation fra dialogmøde med universitetsledere og Power Point-præsentation
- Bilag 5c: Brev til rektoraterne

Bilag 5a: Dokumentation fra dialogmøde med undervisere

Om mødet

Sekretariatet mødtes den 7. november 2017 med en række udvalgte undervisere fra universiteterne. Baggrunden for mødet var at indgå i en drøftelse med underviserne om resultaterne af spørgeskemaundersøgelse blandt undervisere på universiteterne, som blev gennemført i efteråret 2017. Her blev underviserne spurgt om, hvordan de arbejder med at udvikle god undervisning, udbredelsen af IT i undervisningen, eksamensformer, incitamenter til god undervisning, med videre.

Spørgsmål og temaer

Sekretariatet havde forberedt en præsentation af udvalgte resultater fra spørgeskemaundersøgelsen, som dannede udgangspunkt for dialogen med underviserne. Disse var samlet under de tre temaer:

- 1) Incitamenter til god undervisning
- 2) Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende, herunder øget brug af løbende prøver
- 3) Teknologi som værktøj til styrket kvalitet og relevans

Hovedresultater og hovedbudskaber

Ad 1)

Størstedelen af underviserne udtrykte enighed i, at incitamentsstrukturen i praksis trækker i retning af, at forskningen prioriteres. Et eksempel herpå gav én af deltagerne, som er blevet "Undervisningsambassadør", men ikke har fået bevilget særskilte timer til at udføre opgaven. Underviserne fremhævede dog samstemmende, at der laves god undervisning mange steder på universiteterne.

I forlængelse heraf udtrykte flere ønske om, at god undervisning skal udvikles løbende og anerkendes på ledelsesniveau. Underviserne lagde således vægt på, at udviklingen af deres pædagogiske kompetencer ikke skal stoppe efter adjunktniveau, men at også erfarne lektorer og professorer skal gennemgå forløb om bedre undervisning. Det skal ifølge underviserne ske i tæt samarbejde og sparring med deres kollegaer. Det er også vigtigt, at undervisningsudviklingen sker med udgangspunkt i den nyeste forskningsmæssige viden om, hvad der skaber dybdelæring og bidrager til, at studerende er motiverede og aktive i løbet af uddannelsen. Samtidig var der en vis bekymring for yderligere krav og administration i forbindelse med den videre opkvalificering.

Ad 2)

Underviserne gav generelt udtryk for, at de mener, at fremdriftsreformen har været med til at gøre de studerende mere pressede. Derudover blev det også fremhævet, at man skal passe på med at opstille en "gennemsnitlig" studerende – der er store forskelle, også på tværs af hovedområde, om end det ser ud til, at studieintensiteten er højst på de våde videnskabelige områder.

I forhold til øget brug af løbende prøver udtrykte underviserne generelt en vis uvished ift. retningslinjerne herfor samt de studerendes retssikkerhed. Nogle udtrykte, at der er risici forbundet med udbredelse af løbende prøver, da de studerende *potentielt* kan forfalde til overfladelæring. Der var

dog også gode erfaringer med brug af løbende prøver, hvor arbejdsbyrden spredes ud over semesteret.

Ad 3)

Underviserne fremhævede i relation til brug af teknologi i undervisningen, at det er væsentligt, at det ikke bliver et mål i sig selv. Det er et middel til at lave bedre undervisning. Underviserne udtrykte samtidig enighed om, at små "teknologiske greb" kan være med til at forbedre undervisningen betydeligt.

Deltagerliste

Anette Lykke Hindhede, AAU

Tom Børsen, AAU

Sara Grex, DTU

Erik Vilain Thomsen, DTU

Rasmus Møller, AU

Malene Freudendal-Pedersen, RUC

Morten Hjelholt, ITU

Stine Gotved, ITU

Peter Øcher, KU

Lars Ulriksen, KU

Lise Justesen, CBS

Dorte Kronborg, CBS

Carsten Jensen, AU (Afbud)

Der blev endvidere lanceret en nyhed på UFM's hjemmeside efterfølgende:

<https://ufm.dk/aktuelt/nyheder/2017/undervisere-pa-universiteterne-onsker-fokus-pa-udvikling-af-den-gode-undervisning>

Udvalgte resultater fra spørgeskemaundersøgelsen blandt undervisere på universiteterne

Slides til forberedelse

Udvalg om bedre universitetsuddannelser (UUU)

Kommissorium med fire overordnede temaer:

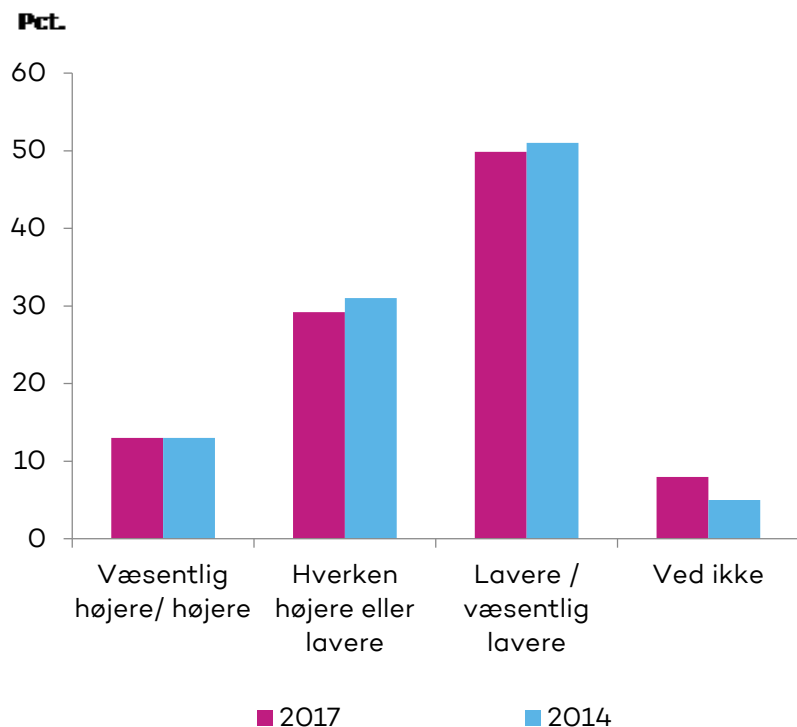
1. Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende
2. Teknologi som værktøj til styrket kvalitet og relevans
3. Fleksible og hurtige veje til et godt job, der imødekommer samfundets behov
4. Relevant og overskueligt uddannelsesudbud.

Spørgeskemaundersøgelsen

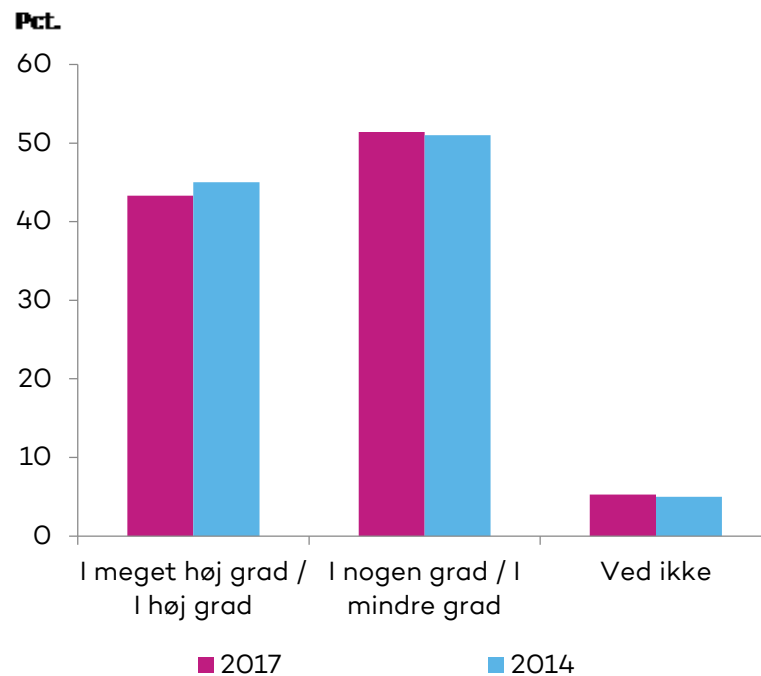
- Gentagelse af spørgeskemaundersøgelsen, som Kvalitetsudvalget gennemførte blandt henholdsvis undervisere og studieledere ved alle de videregående uddannelsesinstitutioner i 2014.
- Undersøgelsen er derudover suppleret med spørgsmål om brug af løbende prøver og anvendelse af teknologi i undervisningen
- Svarprocenten på spørgeskemaundersøgelsen gennemført i 2017 blandt universitetsansatte undervisere er på 31,5.

Incitamenter til god undervisning (I)

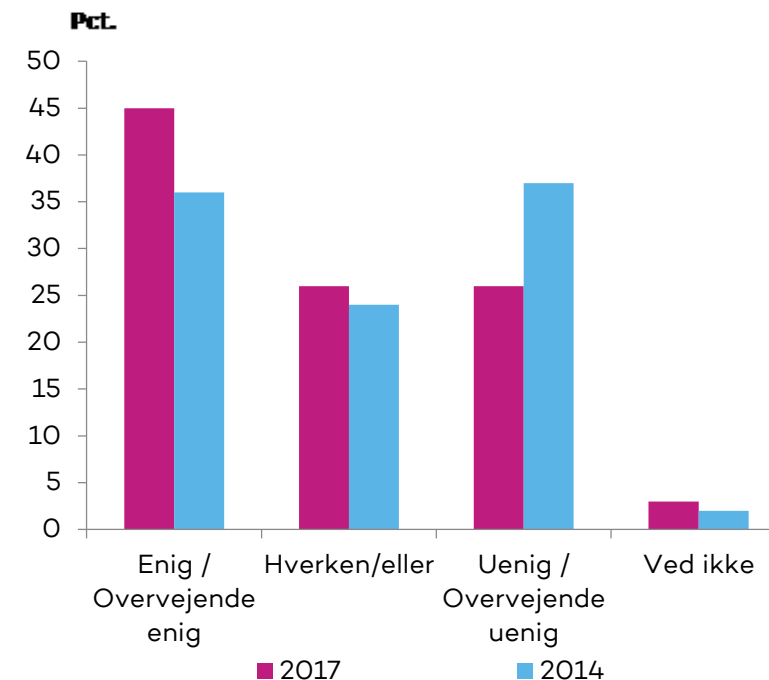
Undervisernes vurdering af prioritering af undervisning ift. forskning, pct., 2017

Undervisernes vurdering af universitetets prioritering af fremragende undervisning, pct., 2017

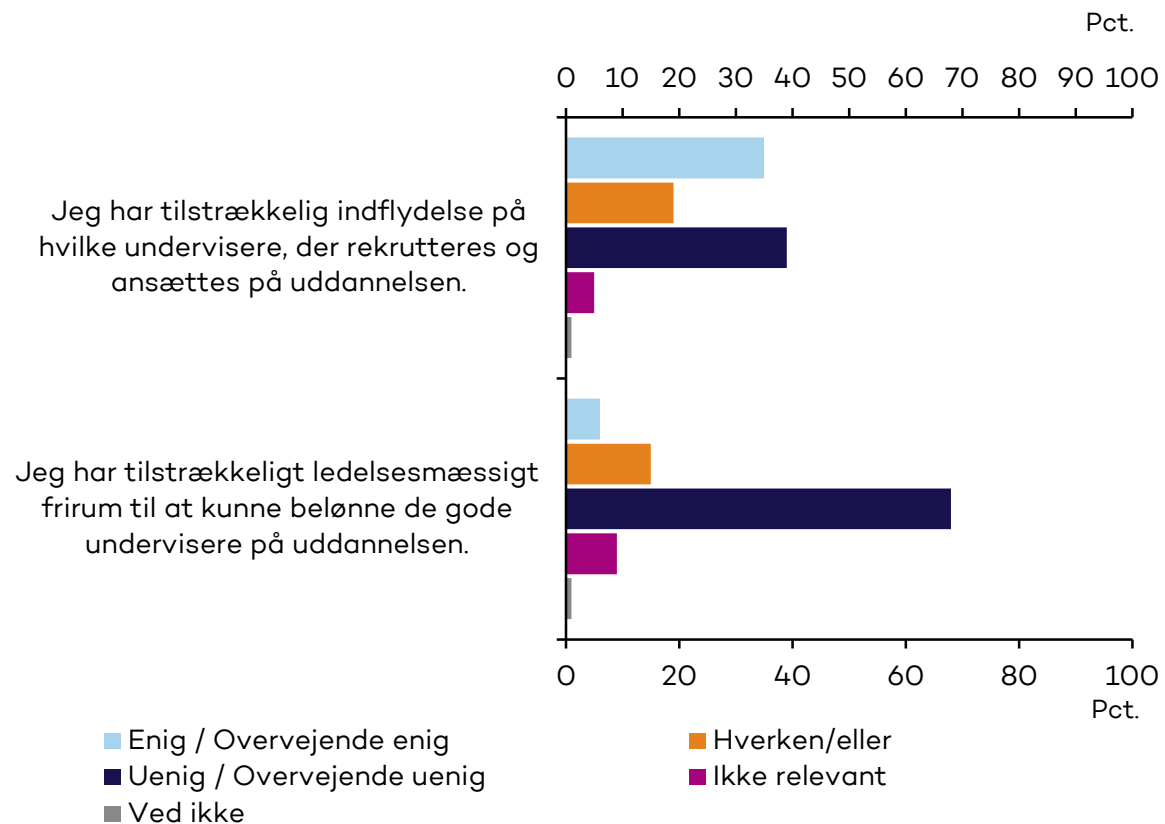

Studielederes vurdering af, om ledelsen lægger tilstrækkelig vægt på underviserkompetencer, pct. 2017

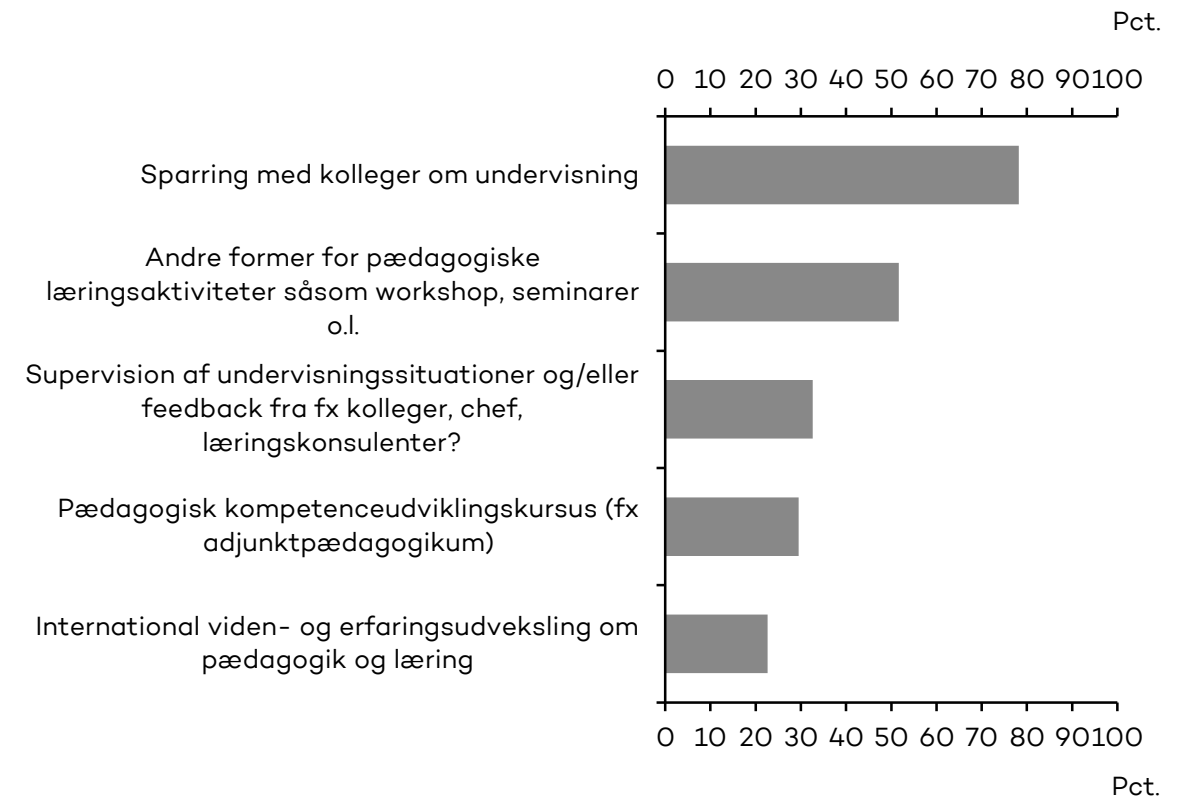

Incitamenter til god undervisning (II)

Studieledernes vurdering af deres indflydelse på ansættelser og belønning af undervisere, pct., 2017

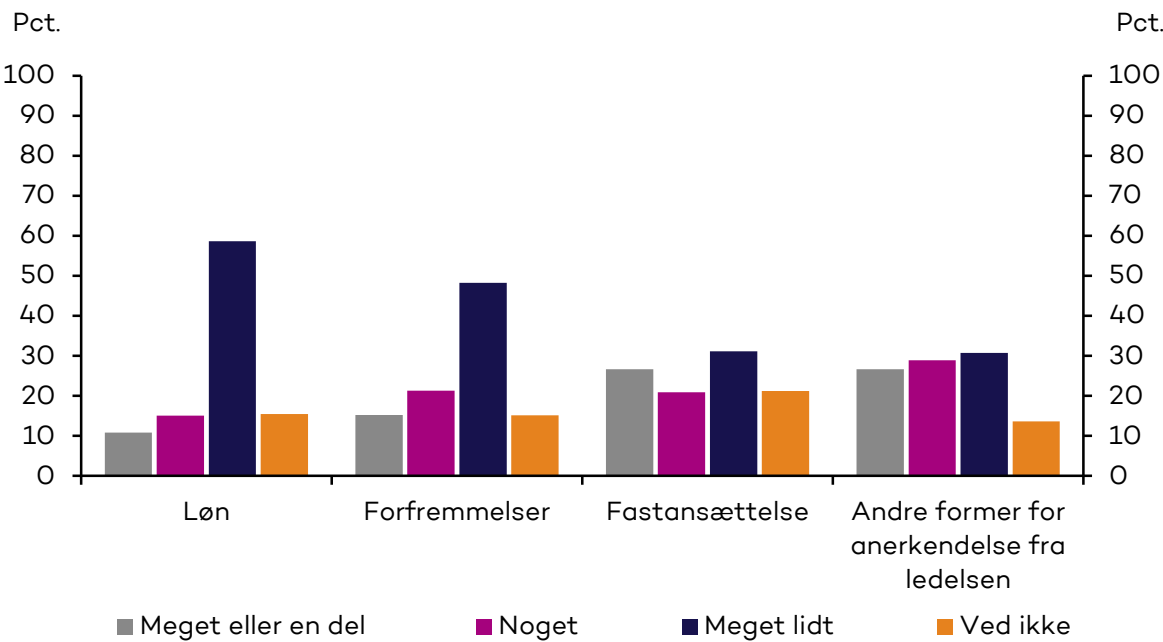

Andel af undervisere, der har deltaget i kompetenceudviklingsaktiviteter inden for det seneste undervisningsår, pct., 2017

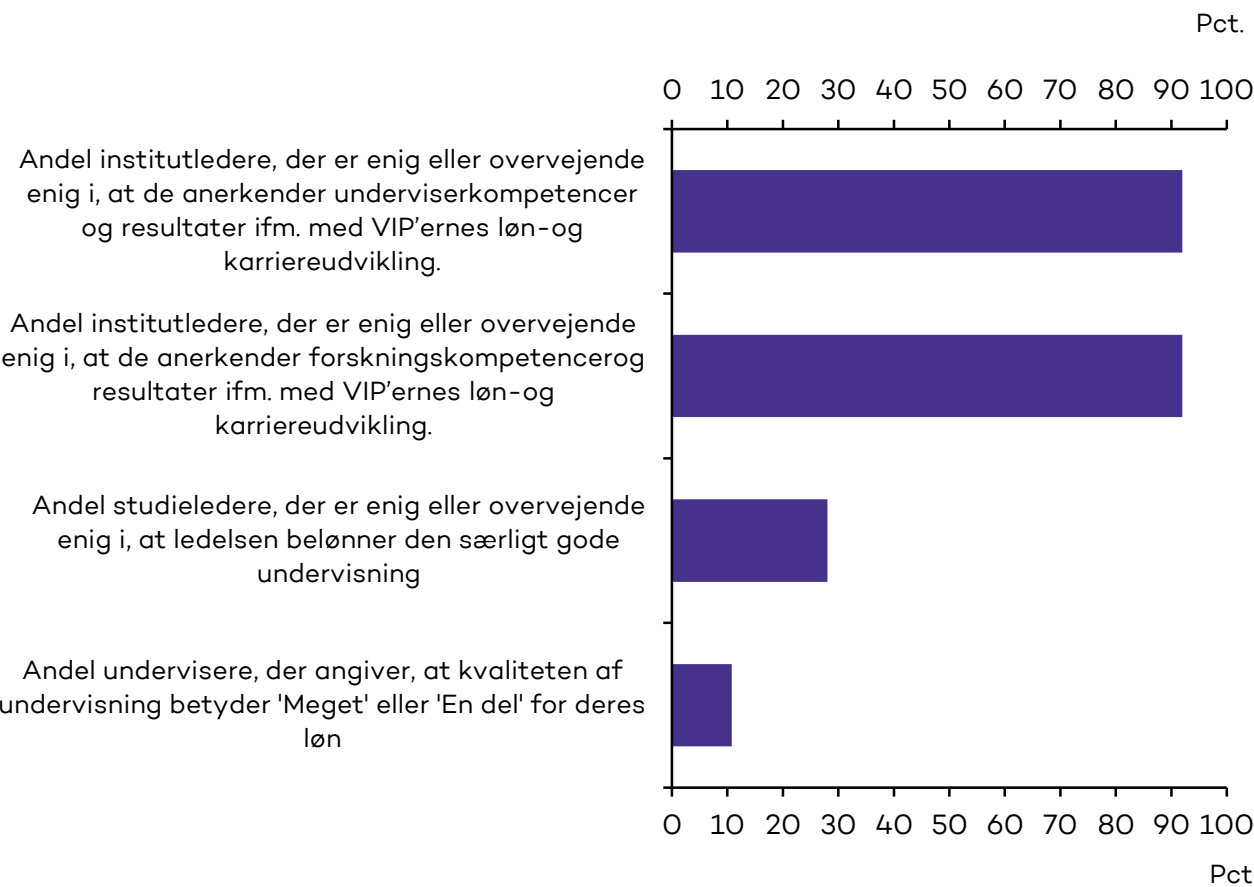

Incitamenter til god undervisning (III)

Hvor meget betyder kvaliteten af din undervisning for følgende?
Andel, der har svaret 'Meget' eller 'En del', hovedområder, 2017

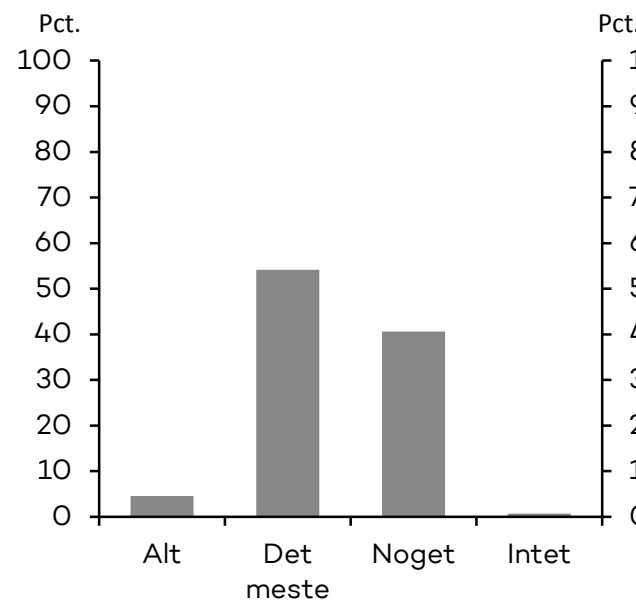

Anerkendelse af god undervisning, pct. , 2017

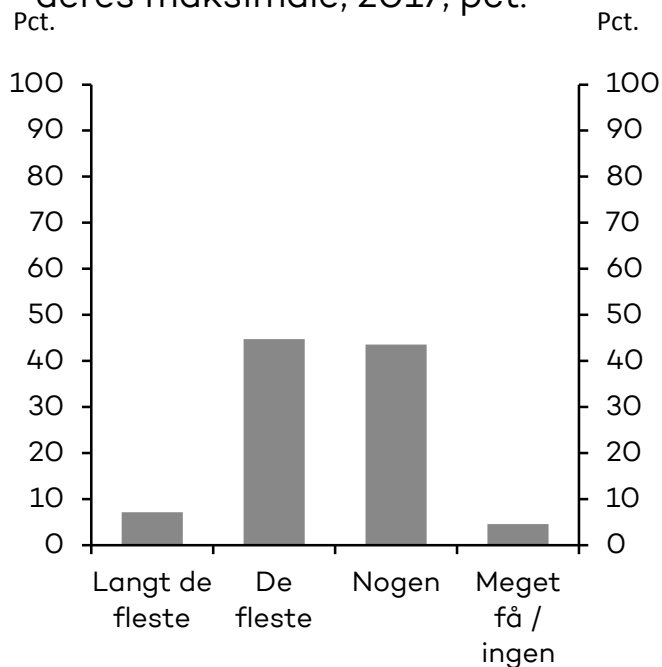

Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende (I)

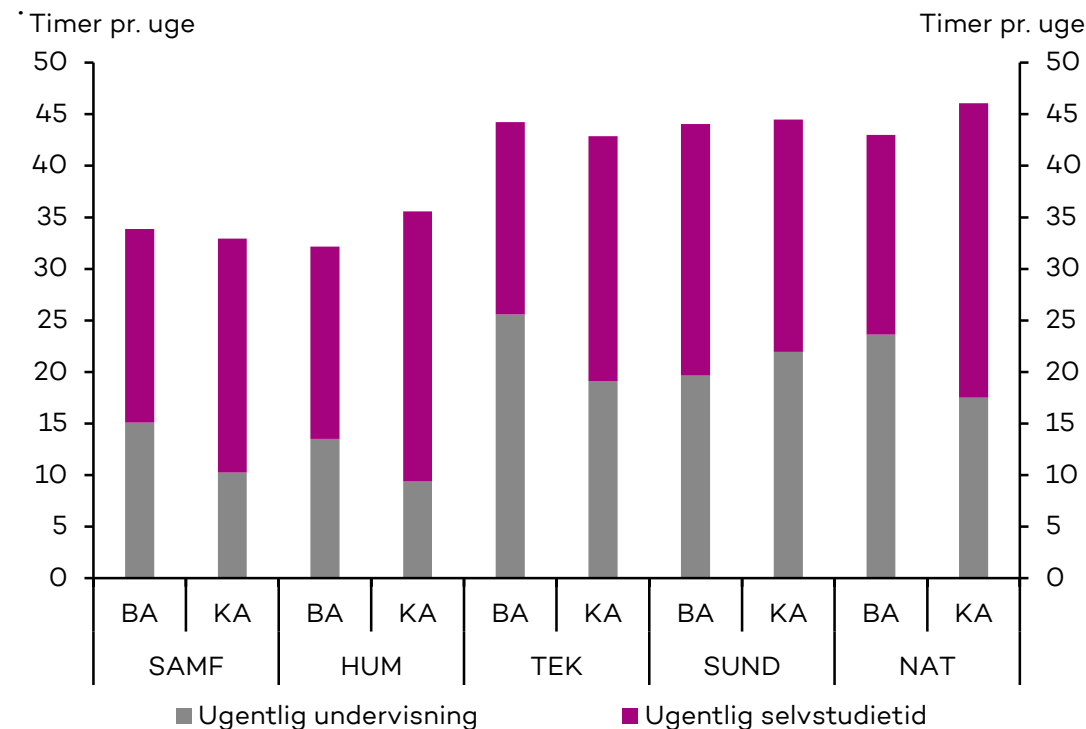
Undervisernes vurdering af, hvor meget af undervisningsmaterialet, den typiske studerende læser, 2017, pct.

Undervisernes vurdering af, hvor mange af de studerende, der har ydet deres maksimale, 2017, pct.

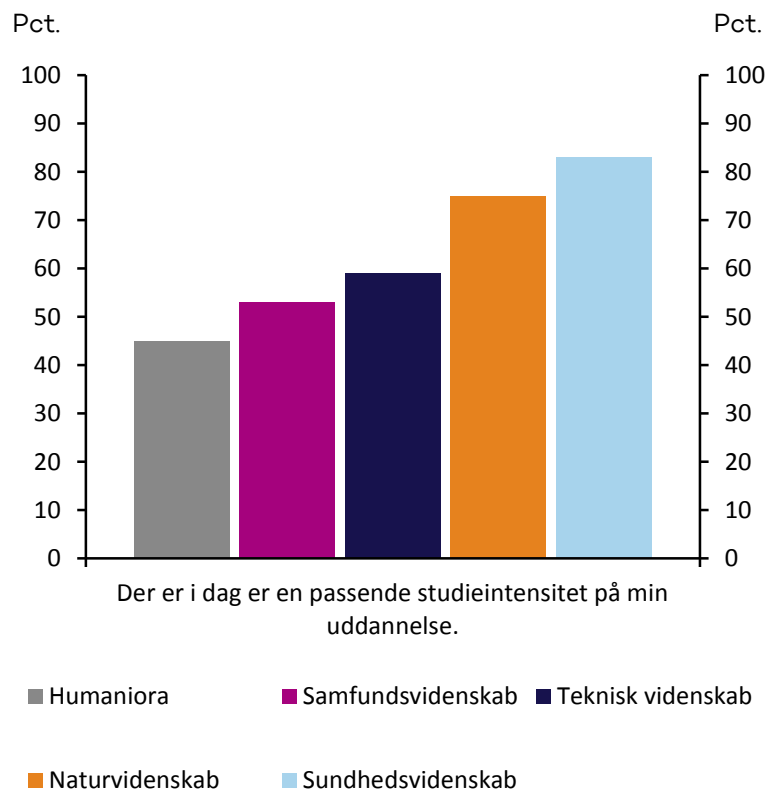

De studerendes tidsforbrug på undervisning og forberedelse på en typisk uge, hovedområde, Eurostudent, bachelor/kandidat, 2016. BEMÆRK: Ikke surveydata

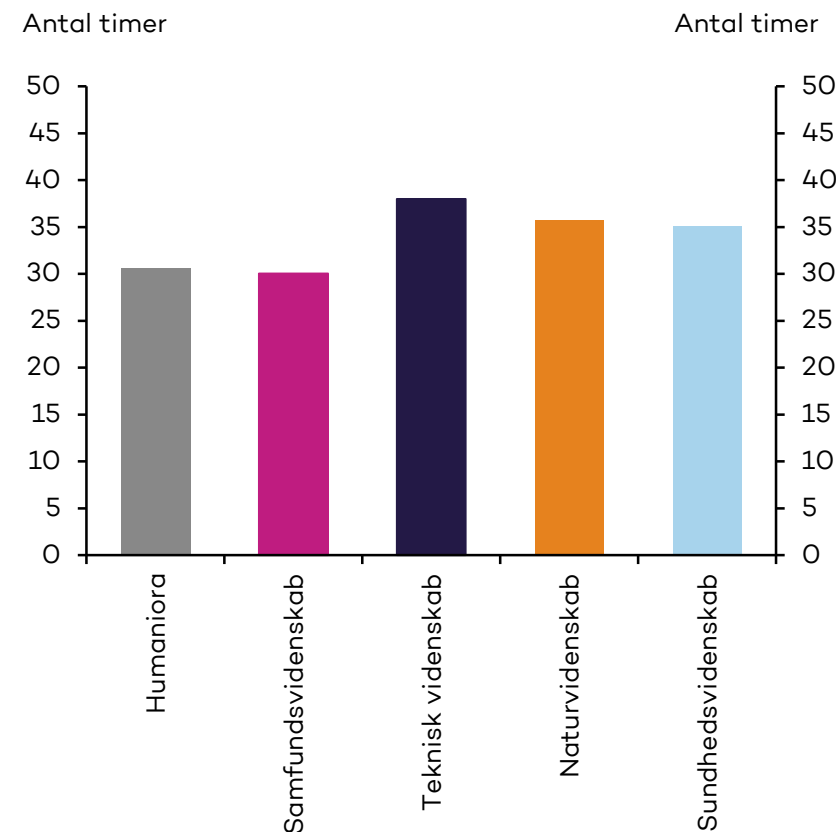

Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende (II)

Studieledernes vurdering af, om studieintensiteten på uddannelsen er passende, hovedområder, pct., 2017.

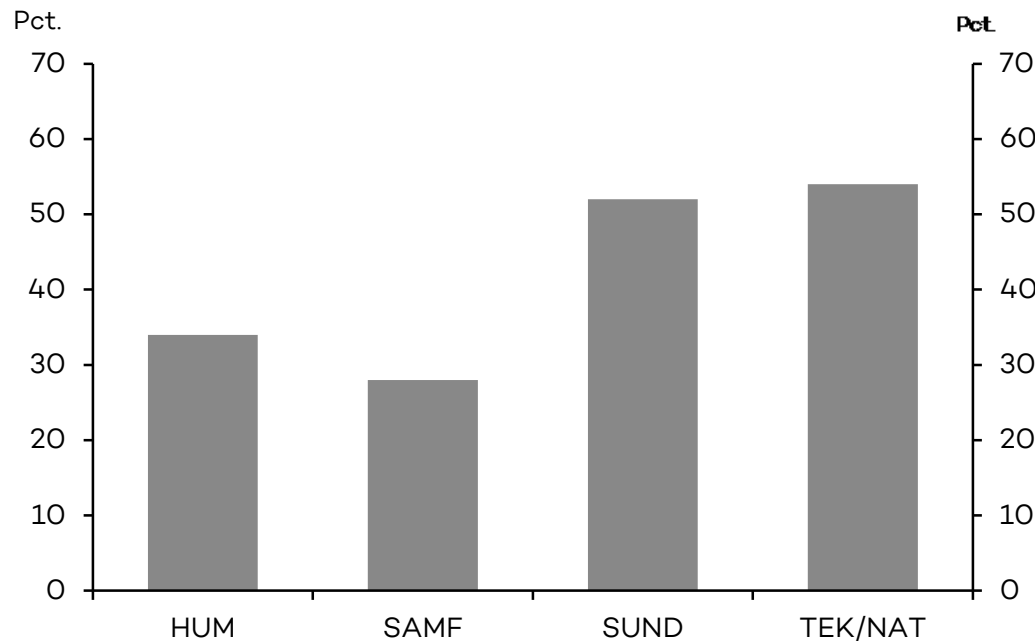
Studieledernes vurdering af den gennemsnitlige studerendes ugentlige studietid, hovedområder, antal timer.

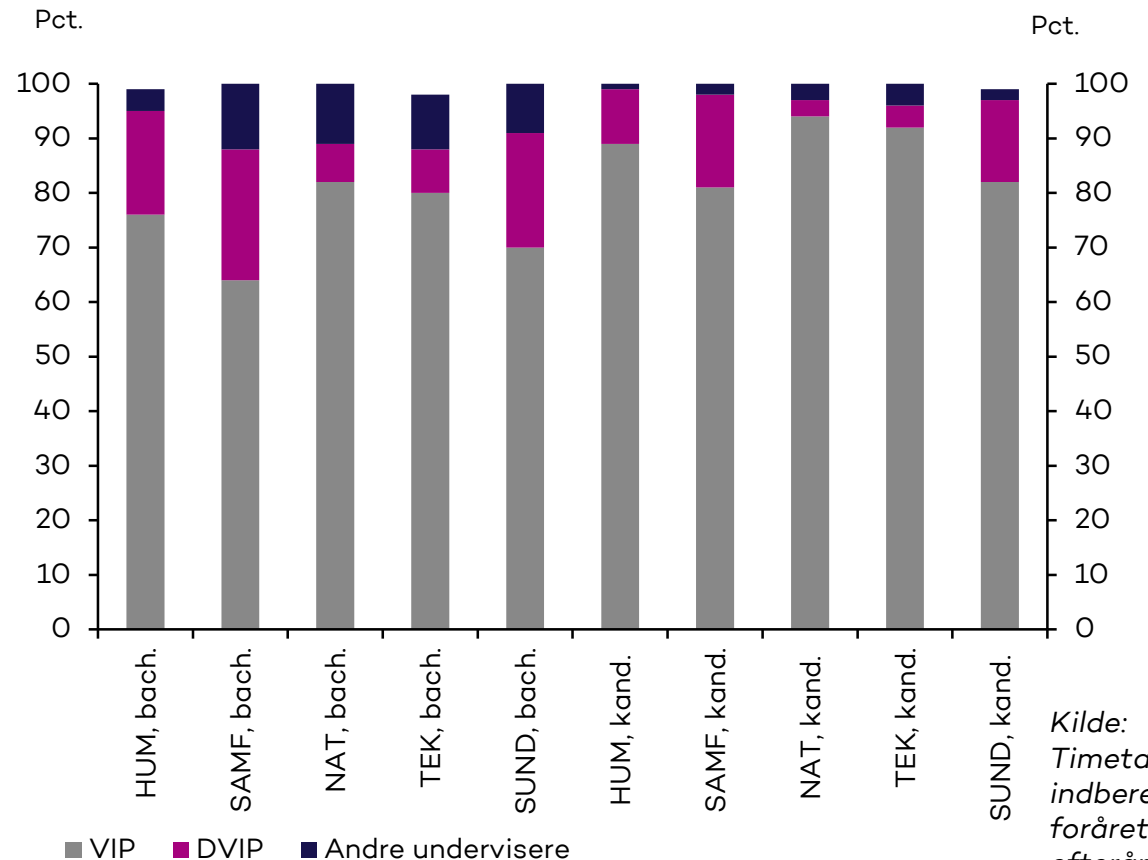
n = 155

Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende (III)

Andel af undervisere, der inden for de sidste 7 dage har brugt tid på at inddrage studerende i et forsknings- eller udviklingsprojekt

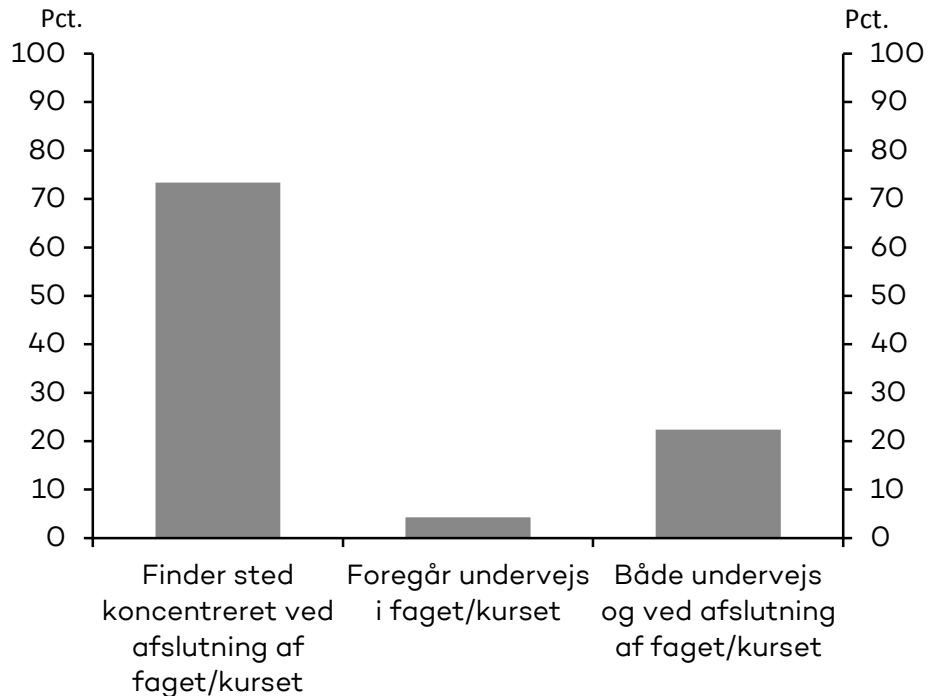
Undervisningstimernes dækning af VIP, DVIP og andre undervisere, pct. BEMÆRK: Ikke survey-data

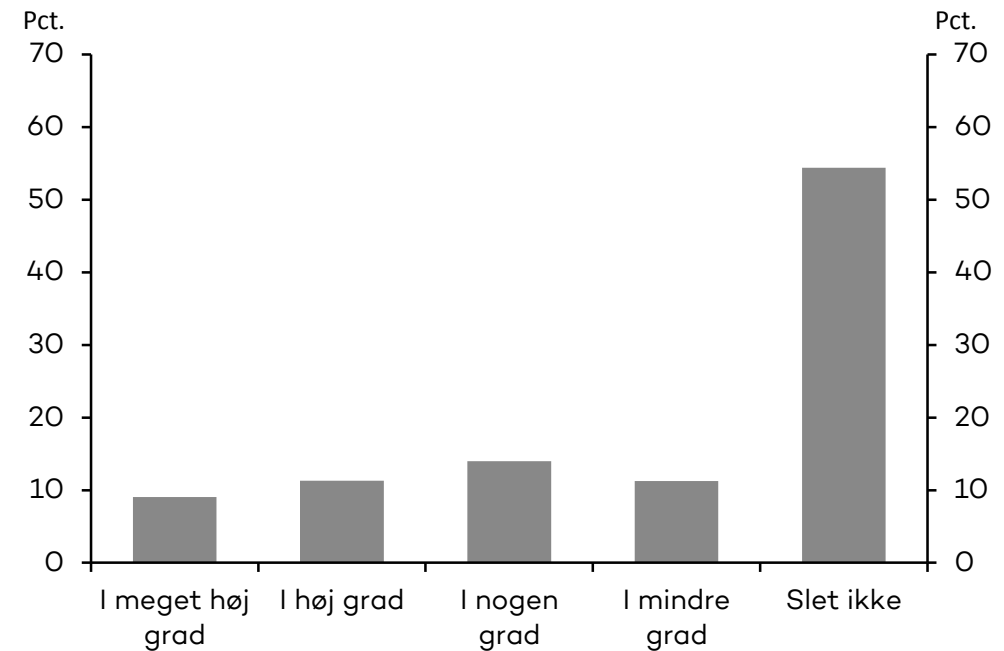
Kilde:
Timetalssystemet,
indberetninger for
foråret 2016 og
efteråret 2015.

Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende (IV)

Hvornår finder eksamen i dit fag/kursus sted? Pct., 2017

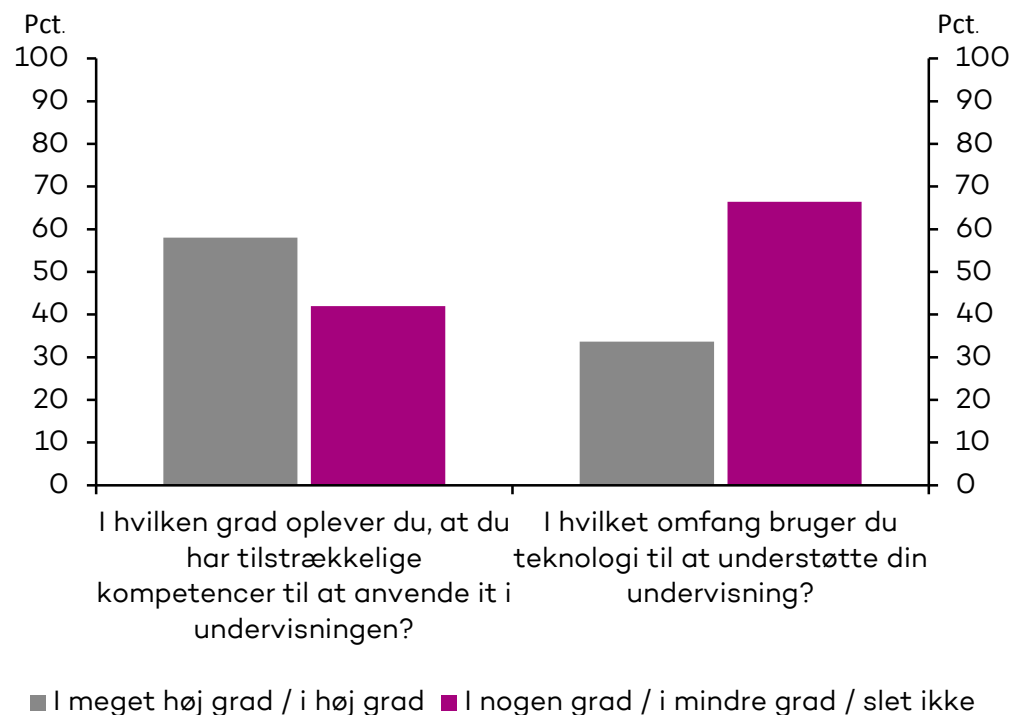

I hvilket omfang har du benyttet muligheden for løbende karaktergivende prøver og fremlæggelser m.v. på de fag/kurser du underviser i? Pct., 2017

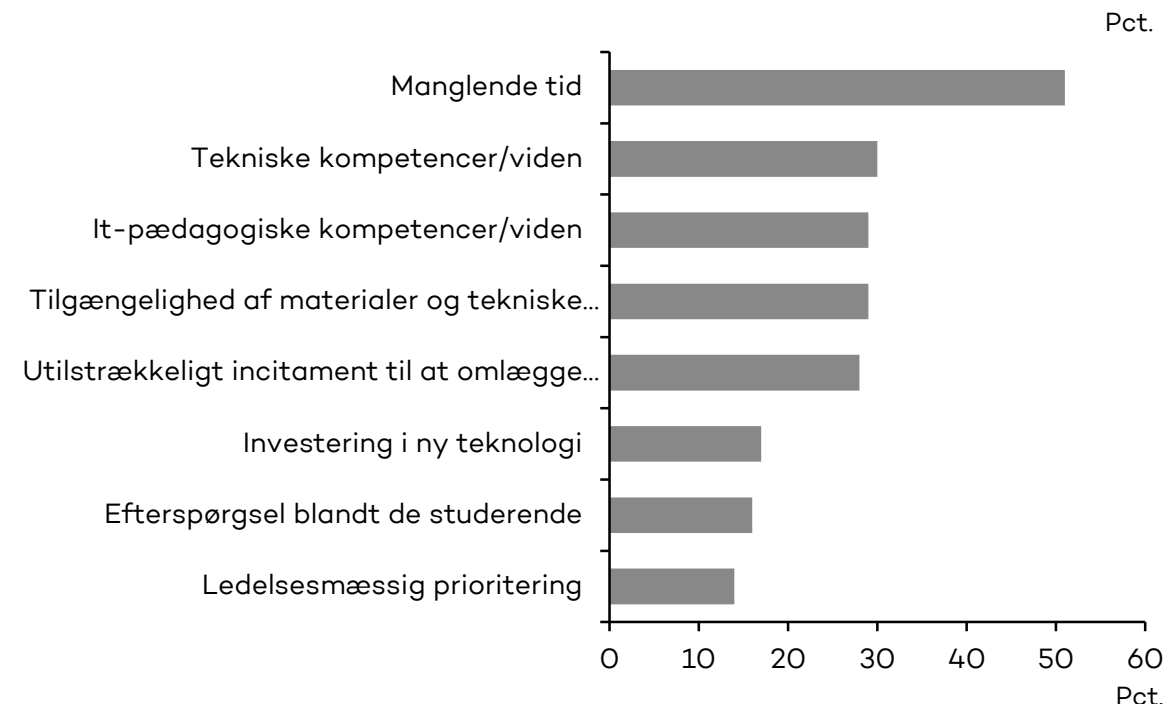

Teknologi som værktøj til styrket kvalitet og relevans

Undervisernes brug af teknologi i undervisningen og vurdering af egne it-kompetencer 2017, pct.

Undervisernes vurdering af barrierer for at udbrede it i undervisningen, 2017, pct.

Bilag 5b: Dokumentation fra dialogmøde med universitetsledere

Om mødet

Sekretariatet mødtes den 11. januar 2018 med en række udvalgte universitetsleder både studieledere, institutleder, prodekan for uddannelse/dekan. Baggrunden for mødet var at indgå i en drøftelse med universitetslederne om resultaterne af spørgeskemaundersøgelse blandt studieledere, institutledere og prodekan for uddannelse/dekan på universiteterne, som blev gennemført i efteråret 2017. Her blev lederne spurgt om, opfattelsen af uddannelsernes kvalitet og relevans, og hvad der har betydning for at udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans, prioritering af undervisningsopgaven og incitamenter til at skabe god undervisning, hvordan universiteterne arbejder med kvalitet- og relevans, herunder ledelsens rolle.

Spørgsmål og temaer

Sekretariatet havde forberedt en præsentation af udvalgte resultater fra spørgeskemaundersøgelsen, som dannede udgangspunkt for dialogen med underviserne. Disse var samlet under fire temaer:

- 1) Centrale aktører i kvalitets- og relevansarbejdet
- 2) Prioritering af god uddannelse
- 3) Ledelse
- 4) Arbejdsmarked

Hovedresultater og hovedbudskaber

Deltagerne gav udtryk for, at der er et nærhedsprincip i, hvem der vurderes at være vigtige i kvalitets- og relevansarbejdet, så man vurderer ledere på sit eget niveau i organisationen som betydningsfulde.

Der var grundlæggende en opfattelse af, at studielederen har ansvaret for det daglige arbejde med kvalitet i uddannelsernes og sammen med studienævnet har et selvstændigt ansvar for kvalitet, mens institutlederens opgave er at sikre de rette rammer herfor, herunder forskningsbaseringen af uddannelserne. Der kunne være behov for en præcisering af studielederens rolle.

Lederne gav udtryk for, at organisering med ansættelse af prorektorer, prodekaner og viceinstitutterne har øget fokus på uddannelse. Det blev desuden foreslået, at prioritering af undervisning i forhold til forskning kunne skrives tydeligere frem i stillingstrukturen.

Det er opfattelsen, at undervisningskvalitet gennem de senere år har fået øget betydning, og at selv om forskning vægtes højere i universitetskulturen bl.a. grundet behovet for at hente eksterne bevillinger hjemme, kommer en dårlig underviser ikke frem i universitetskarrieren.

Der var forskellige erfaringer og syn på f.eks. undervisningsakademier og meritering af undervisere, men for at fremme undervisningskvalitet skal fokus være på pædagogisk opkvalificering og den forskningsintegrerende undervisning.

Studielederens rolle blev på dialogmødet beskrevet som stadig mere krævende i takt med flere formaliserede krav til uddannelsesplanlægning og øget strategisk ledelsesfokus på uddannelserne,

uden at øgede kompetencer er fulgt med. Vejen frem ses som tydelig ledelsesopbakning og ikke som ansættelse af studielederen med afgivelse af kompetence fra institutleder.

I drøftelsen af anvendeligheden af en bachelorgrad på arbejdsmarkedet var tolkningen, at bacheloruuddannelsen er afrundet, men at de som bachelorer har en mere begrænset akademisk faglighed at bidrage med. Den konkrete efterspørgsel efter akademiske bachelorer må være grundlaget for at vurdere anvendeligheden. I den forbindelse støttes et fleksibelt retskrav.

Hovedbudskaberne om DVIP'ernes rolle var, at universiteterne ikke har en systematisk viden om DVIP'ernes øvrige ansættelsesforhold, men at universitetet har et grundlæggende ansvar for kvalitetssikring i ansættelse og forankring i uddannelsesmiljøerne. Desuden kan eksterne lektorer have en værdifuld specialviden, selv om de ikke har hovedansættelse uden for universitetet.

Deltagerliste

Annemette Kjærgaard, prodekan for læring, CBS
Erik Højbjerg, studieleder, CBS
Dekan Philip Binning, DTU
Lene Pries-Heje, studieleder, ITU
Hans Henrik Saxild, prodekan, KU
Anni Søborg, vicedirektør for uddannelse, KU (afbud)
Peter Bøcher, sektionschef, KU
Peter Lauritzen, universitetsdirektør, RUC
Maria Volf Lindhardt, uddannelseschef, RUC
Lars Grassmè Binderup, prodekan, SDU
Hanne Dauer Keller, prodekan, AAU
Anette Borchorst, institutleder, AAU
Niels Lehmann, prodekan, AU
Erik Østergaard, institutleder, AU

Udvalgte resultater fra spørgeskemaundersøgelsen blandt ledere på universiteterne

Slides til forberedelse

Udvalg om bedre universitetsuddannelser (UUU)

Kommissorium med fire overordnede temaer:

1. Uddannelseskvalitet og høje krav til de studerende
2. Teknologi som værktøj til styrket kvalitet og relevans
3. Fleksible og hurtige veje til et godt job, der imødekommer samfundets behov
4. Relevant og overskueligt uddannelsesudbud.

Spørgeskemaundersøgelsen

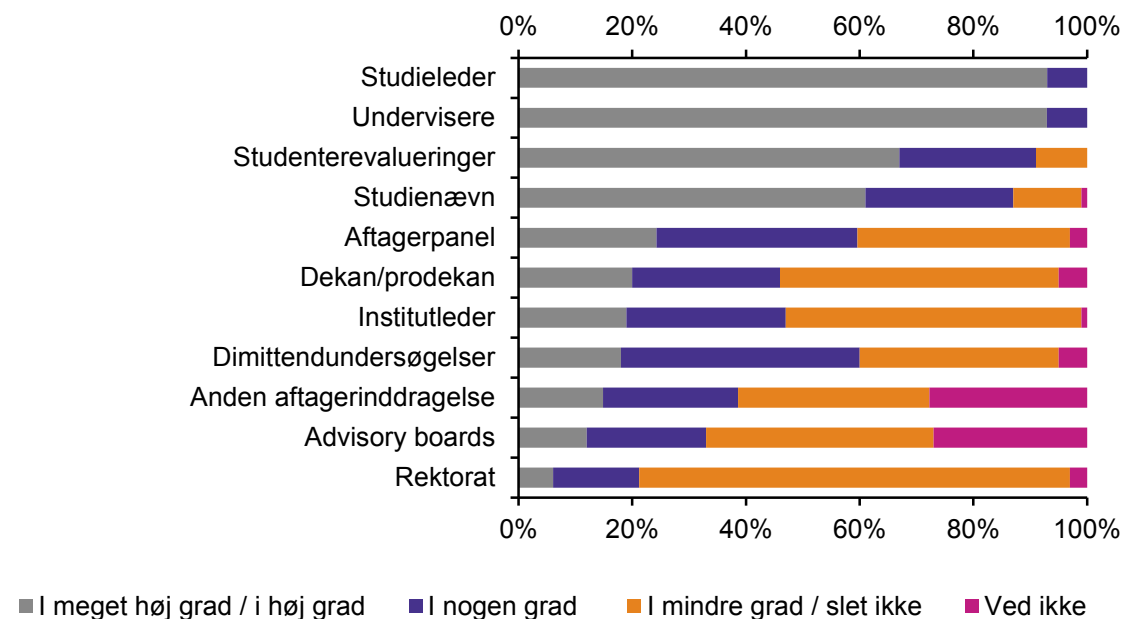
- Gentagelse af spørgeskemaundersøgelsen, som Kvalitetsudvalget gennemførte blandt henholdsvis undervisere og studieledere ved alle de videregående uddannelsesinstitutioner i 2014.
- Undersøgelsen udvidet med spørgsmål til dekaner, prodekaner for uddannelse og institutledere.
- Undersøgelsen er suppleret med spørgsmål om brug af løbende prøver og anvendelse af teknologi i undervisningen
- 36 prodekaner/dekaner, 97 institutledere og 155 studieledere har besvaret spørgeskemaet.
- Svarprocenten på spørgeskemaundersøgelsen er på 58,5.

3 overordnede temaer temaer på mødet

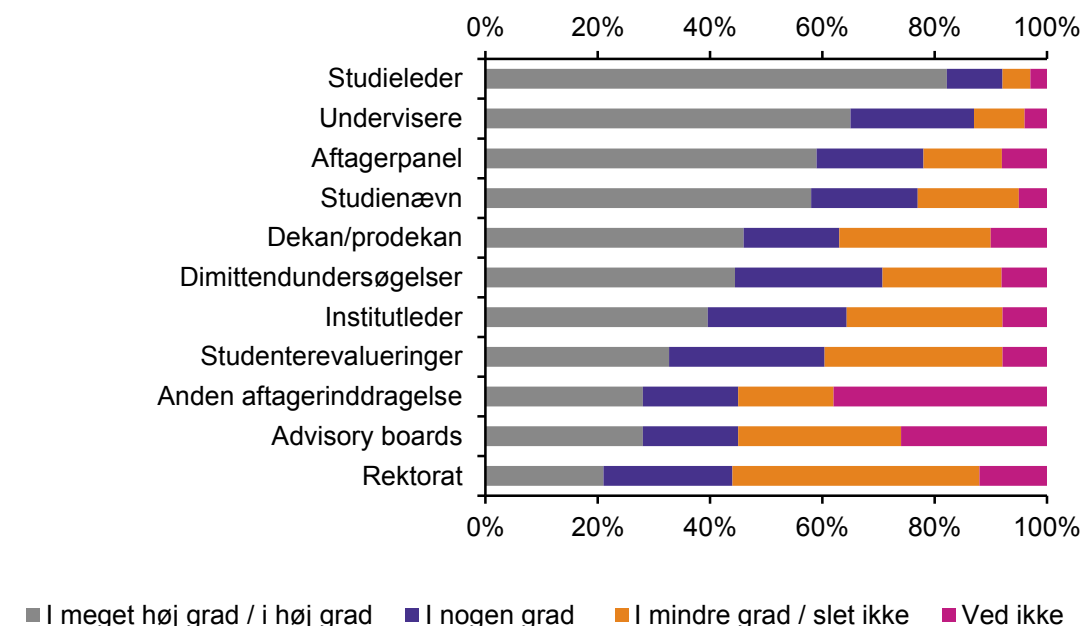
- Centrale aktører og elementer i kvalitets- og relevansarbejdet
- Prioritering af god undervisning
- Ledelsesansvar for uddannelse og undervisning
- Arbejdsmarked

Centrale aktører i kvalitets- og relevansarbejdet

Figur 1. Vurdering af, i hvilken grad forskellige aktører/elementer er med til at øge uddannelseskvaliteten, pct. 2017

Figur 2. Vurdering af, i hvilken grad forskellige aktører/elementer inddrages i relevansarbejdet, pct. 2017

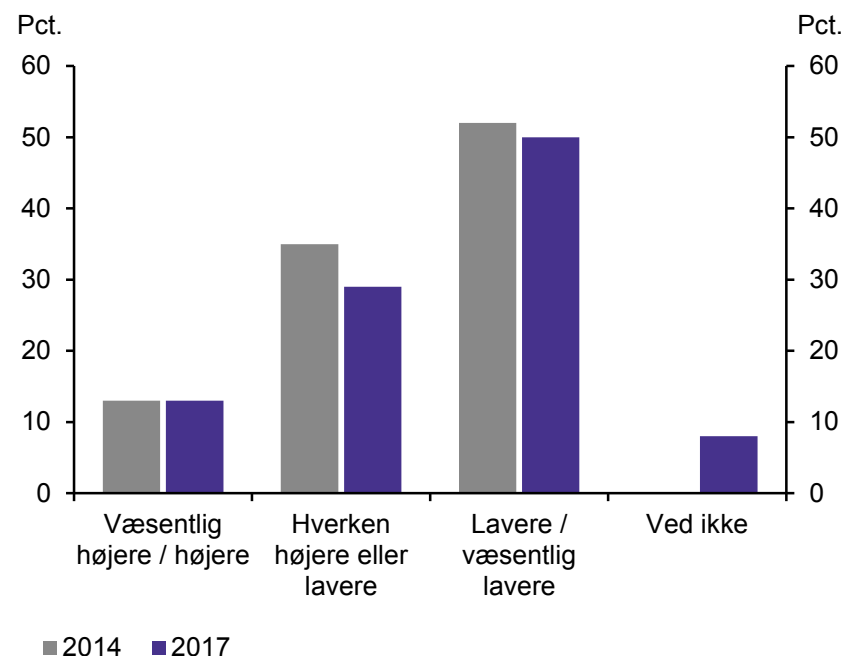
Spørgsmålene er stillet til studieledere med følgende spørgsmålsformulering:

Figur 1: I hvilken grad mener du, at følgende aktører/elementer er medvirkende til at øge kvaliteten på din uddannelse?

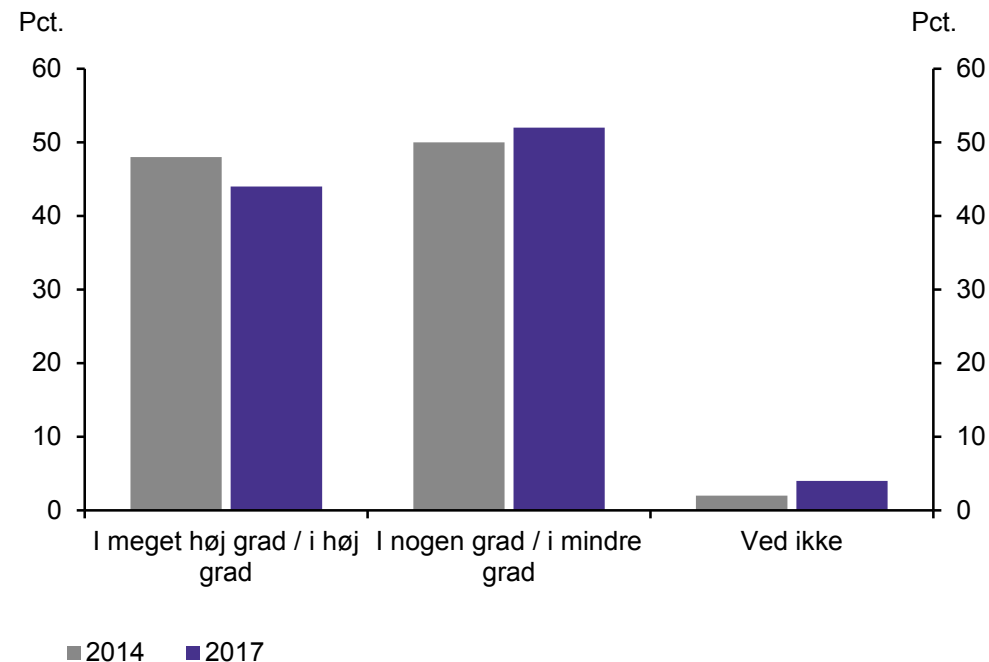
Figur 2: I hvilken grad mener du, at følgende aktører/elementer inddrages i arbejdet med at skabe relevante uddannelser, som er anvendelige på arbejdsmarkedet?

Prioritering af god undervisning (I)

Figur 3: Undervisernes vurdering af prioritering af undervisning ift. forskning, pct., 2017

Figur 4: Undervisernes vurdering af universitetets prioritering af fremragende undervisning, pct., 2017

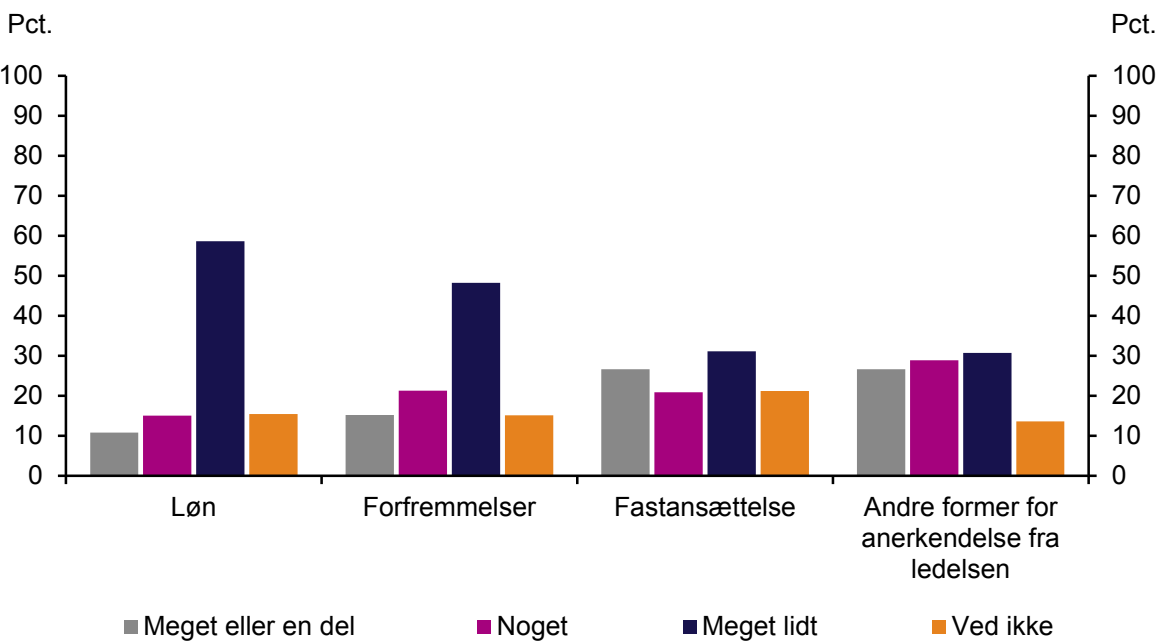

Spørgsmålene er stillet til underviserne med følgende spørgsmålsformuleringer:

- **Figur 3:** Hvordan vurderer du, at undervisning prioriteres i forhold til forskning på dit universitet?
- **Figur 4:** I hvilken grad mener du, universitetet prioriterer, at underviserne præsterer fremragende undervisning?

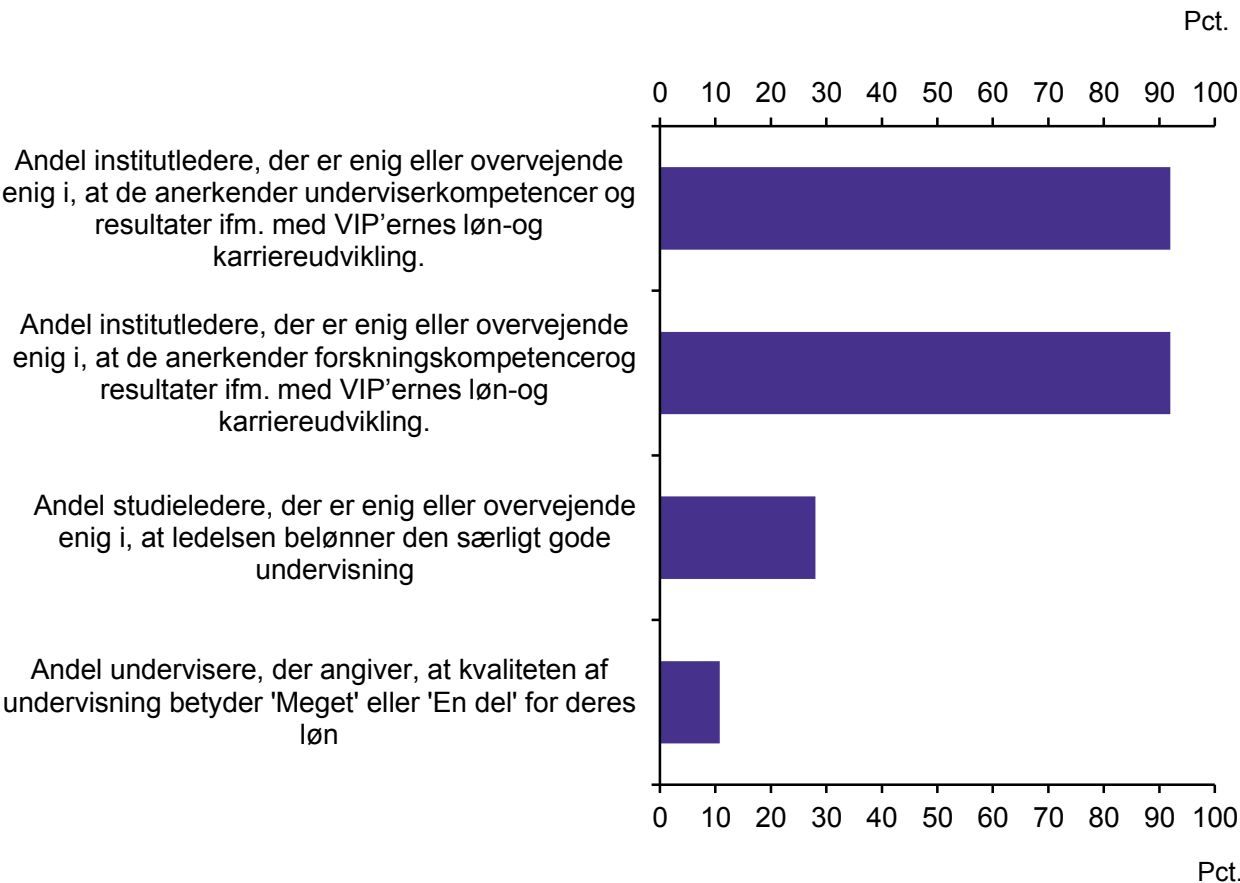
Prioritering af god undervisning (II)

Figur 5: Undervisernes vurdering af, hvor meget kvaliteten af deres undervisning betyder for hhv. løn, forfremmelser, fastansættelse og anden ledelsesmæssig anerkendelse, pct., 2017

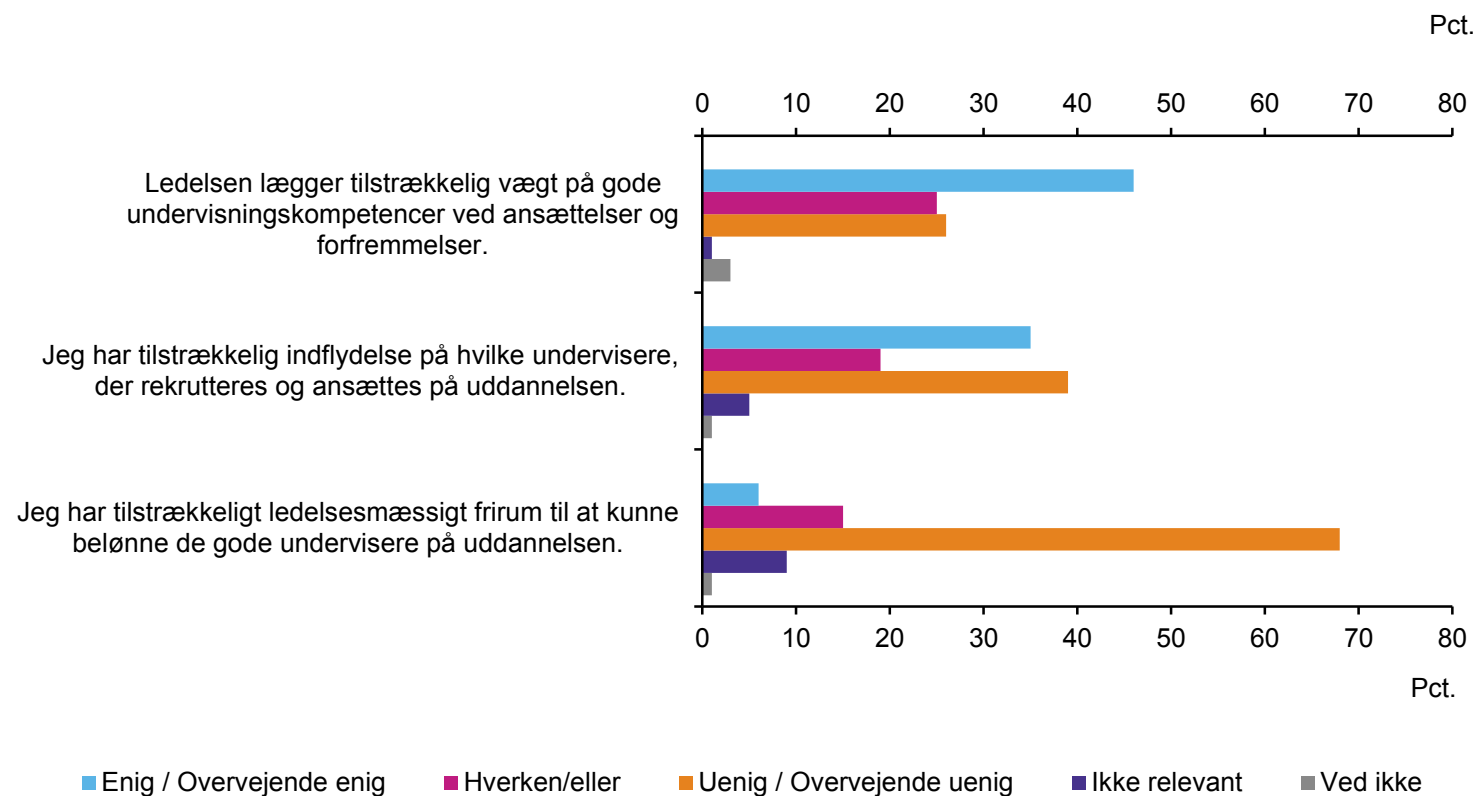
Figur 5: Spørgsmålet er stillet til undervisere med følgende spørgsmålsformulering:
Hvor meget betyder kvaliteten af din undervisning for følgende?

Figur 6: Anerkendelse af god undervisning, pct. , 2017

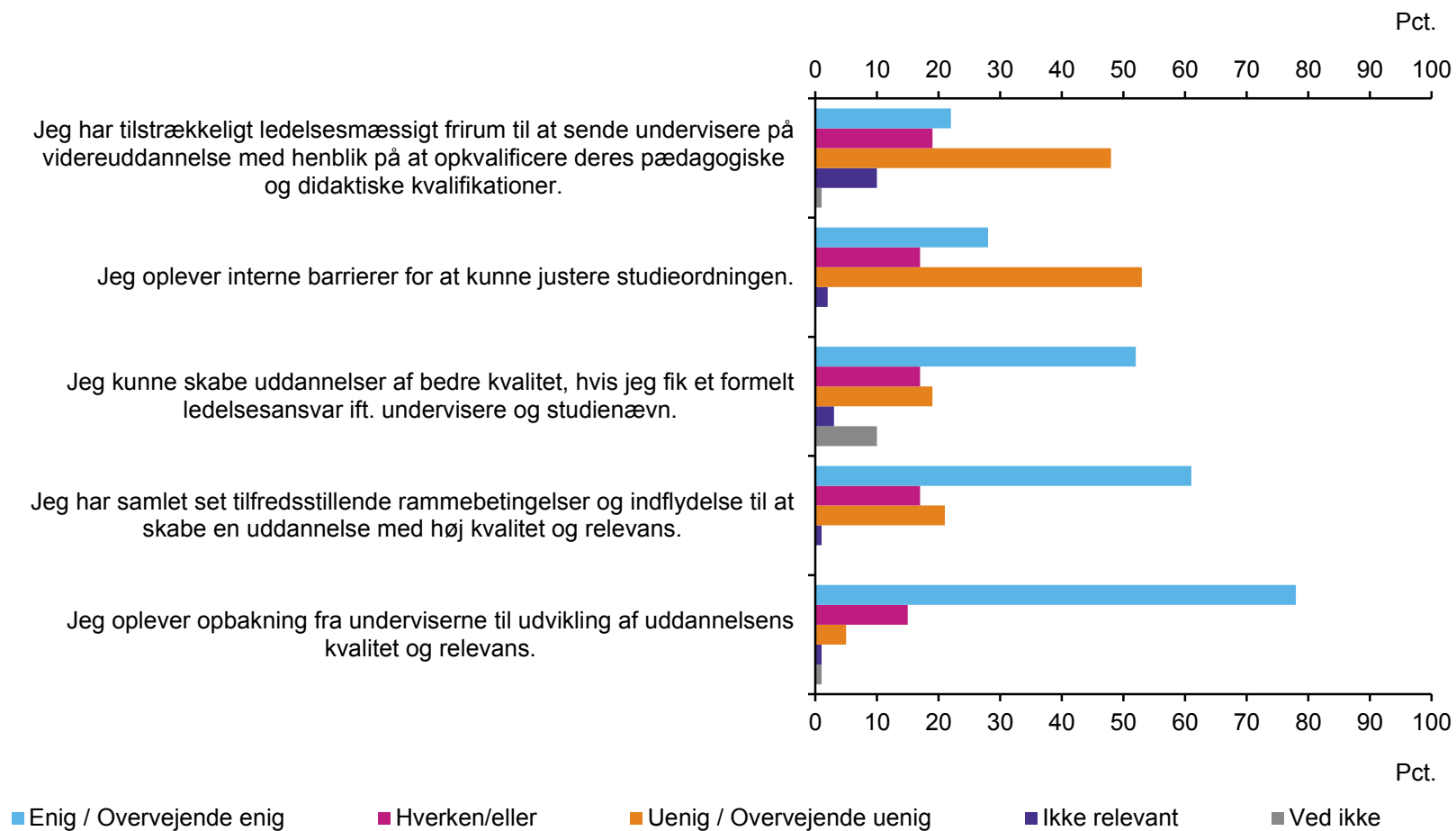
Ledelse(I)

Figur 7. Studieledernes vurdering af deres indflydelse på ansættelser og belønning af undervisere, pct., 2017

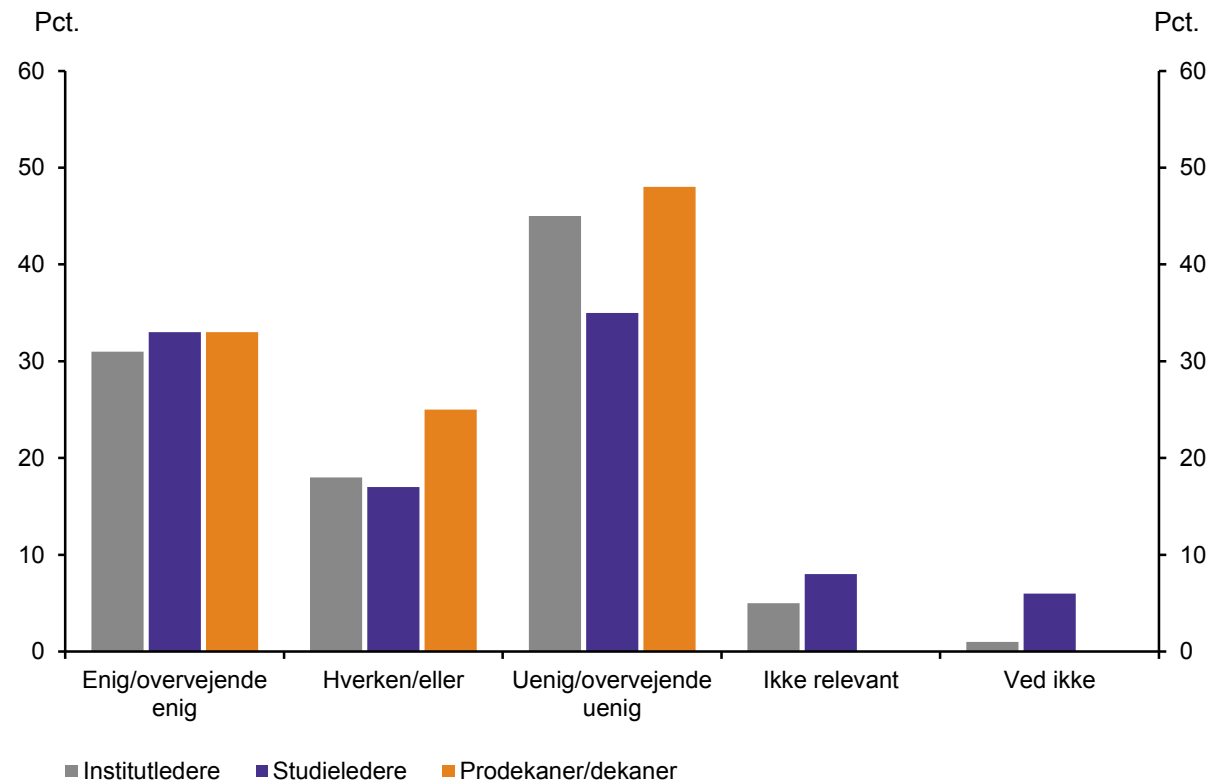
Ledelse(II)

Figur 8. Studieledernes vurdering af deres ledelsesmæssige frirum, pct., 2017

Arbejdsmarked

Figur 9. Ledernes vurdering af, om akademiske bachelors kompetencer *i sig selv* er anvendelige på arbejdsmarkedet, pct., 2017

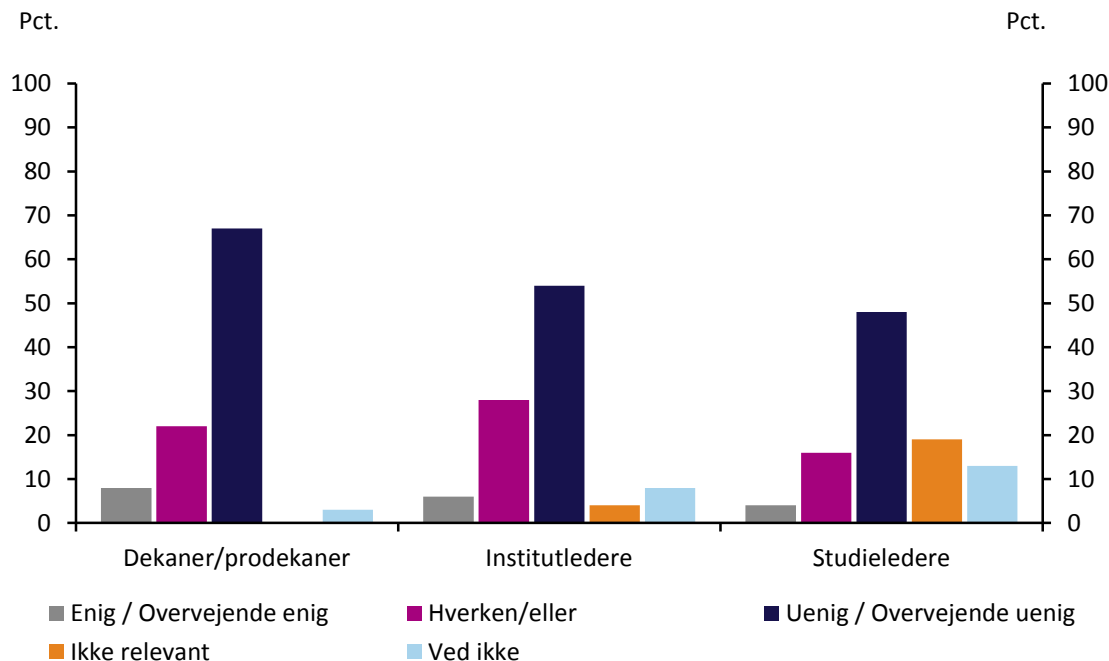

Figur 9: Spørgsmålet er stillet til prodekaner/dekaner, institutledere og studieledere med følgende spørgsmålsformulering:
Akademiske bachelors kompetencer er i sig selv anvendelige på arbejdsmarkedet.

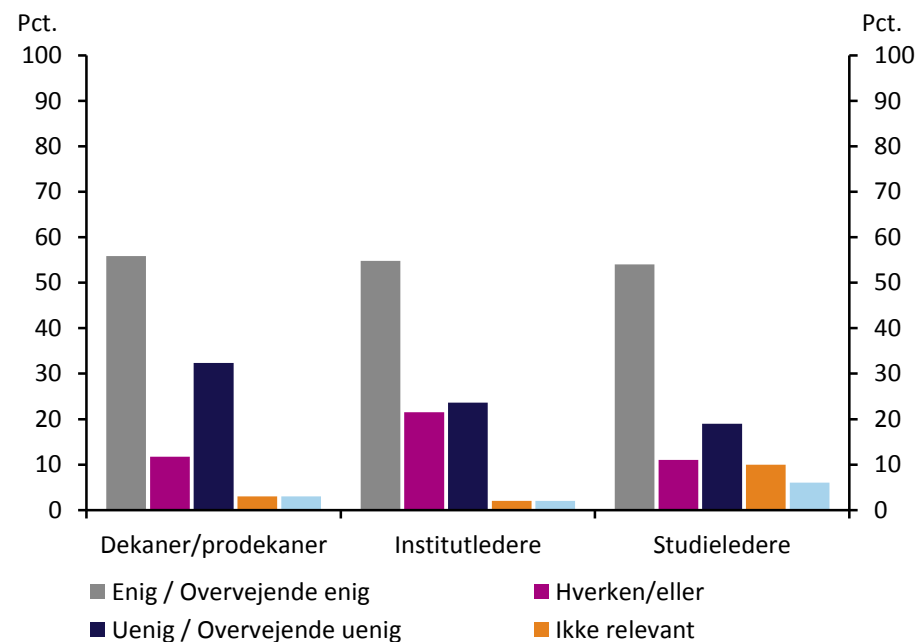
Øvrige slides

Optag (I)

Figur 10. Ledernes vurdering af 1,08-reglen

Figur 11. Ledernes vurdering af alternative adgangs- og optagelsesprøver som alternativ til optag med karakterkvotient

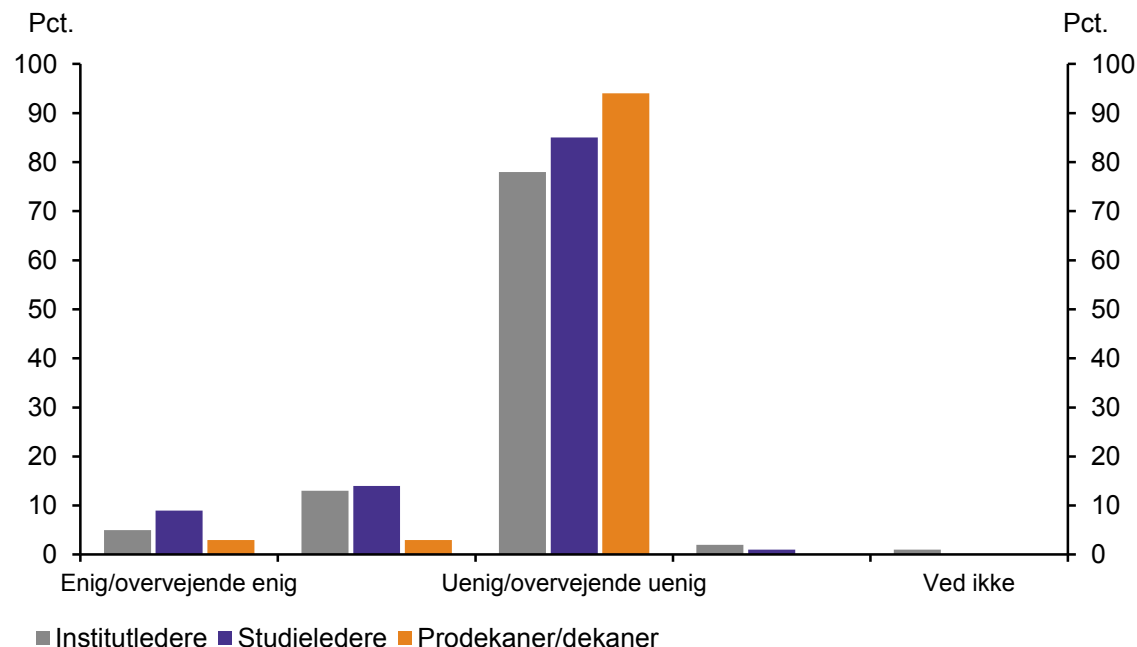

Spørgsmålene er stillet til prodekaner/dekaner, instituttlede og studieledere med følgende spørgsmålsformuleringer:
Figur 10: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn optaget på fakultetets/instituttets uddannelser? 1,08-ordningen medfører, at de mest kvalificerede ansøgere bliver optaget

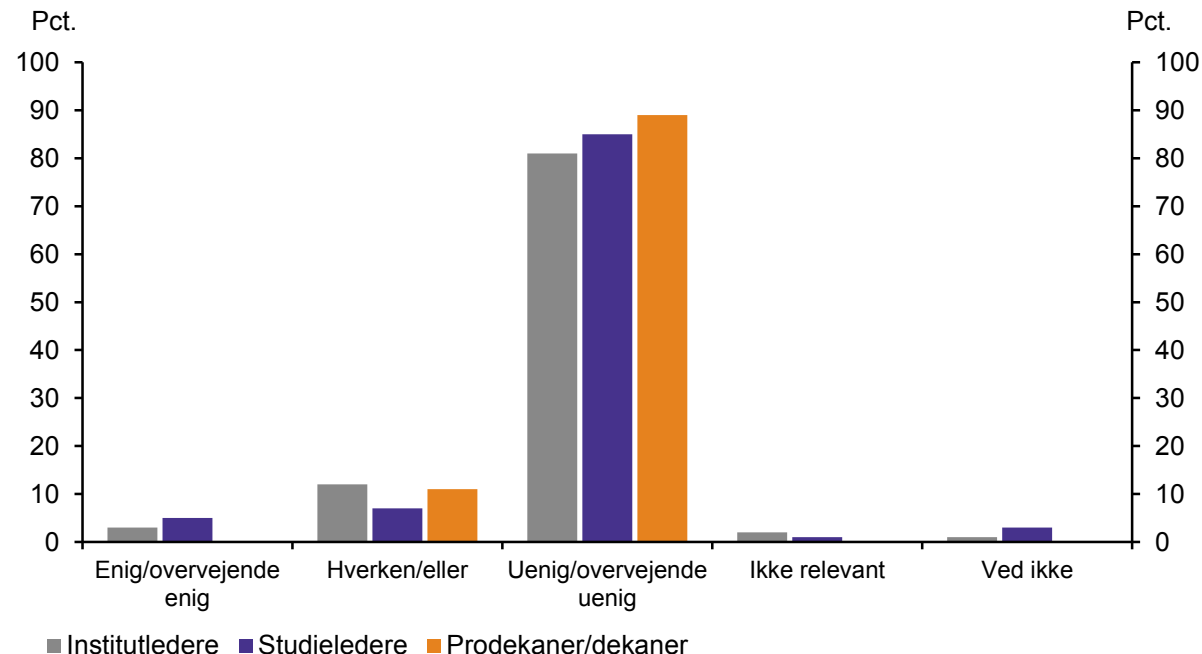
Figur 11: En øget brug af adgangs- og optagelsesprøver, som alternativ til optag med karakterkvotient, vil skabe et bedre match mellem (instituttets eller fakultetets) uddannelse(r) og ansøger.

Optag (II)

Figur 12. Lederenes vurdering af optagets størrelse ift. at opretholde kvalitet

Figur 13. Ledernes vurdering af optagets størrelse ift. efterspørgslen efter dimittender

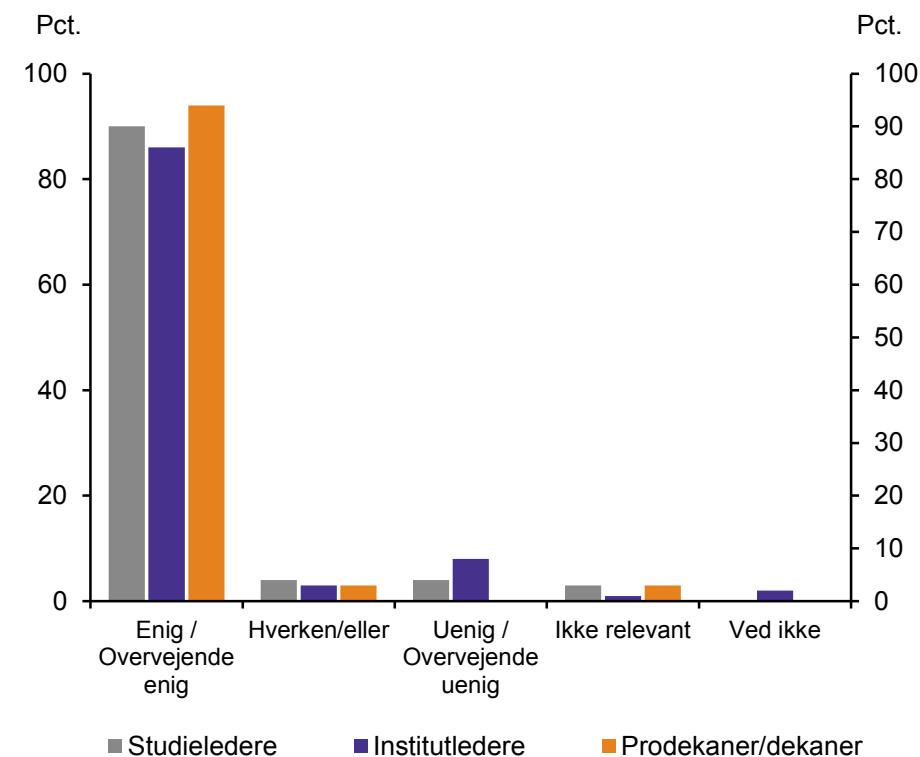
Spørgsmålene er stillet til prodekaner/dekaner, institutledere og studieledere med følgende spørgsmålsformulering:

Figur 12: Der optages for mange studerende på instituttets uddannelser ift. at opretholde en høj kvalitet på uddannelserne.

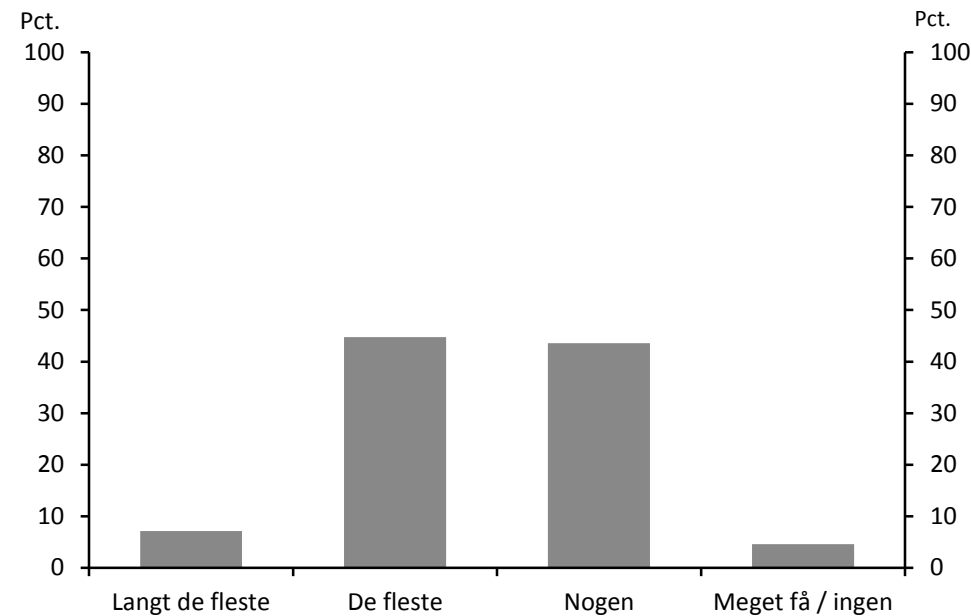
Figur 13: Der optages for mange studerende på instituttets uddannelser ift. efterspørgslen efter dimittender.

Studieintensitet (I)

Figur 14: Studieledernes vurdering af, om studieintensiteten på uddannelsen er passende, hovedområder, pct., 2017.

Figur 15: Undervisernes vurdering af, hvor mange af de studerende, der har ydet deres maksimale, 2017, pct.

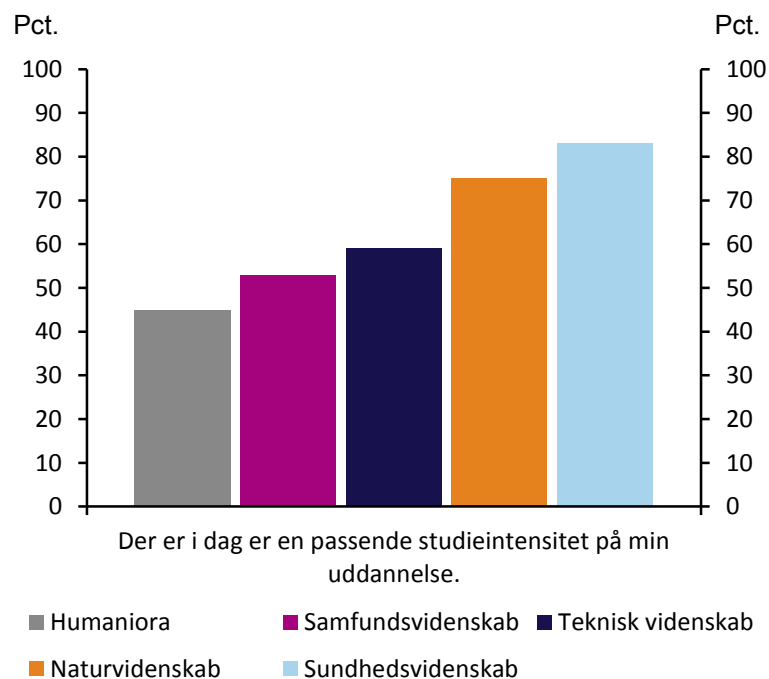
Spørgsmålene er stillet til prodekaner/dekaner, institutledere og studieledere med følgende spørgsmålsformulering:

Figur 14: Der er i dag er en passende studieintensitet på min uddannelse.

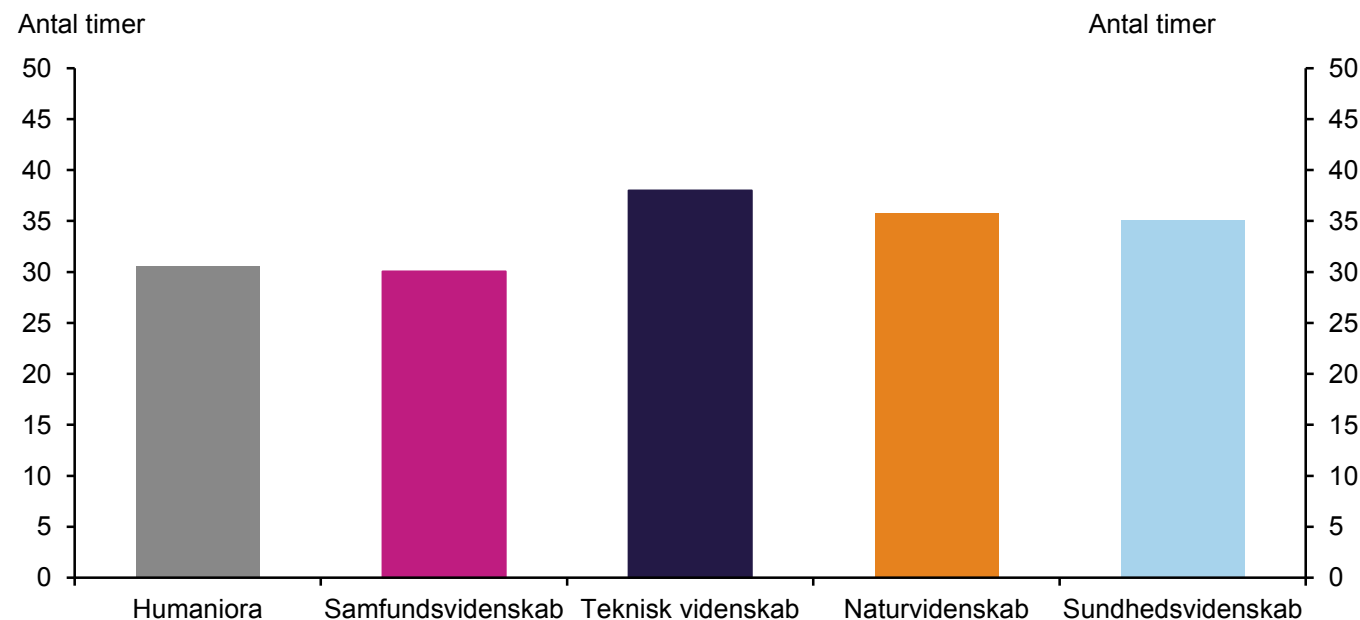
Figur 15: Hvor mange af de studerende i dit fag/kursus har efter din vurdering ydet deres maksimale?

Studieintensitet (II)

Figur 16: Studielederenes vurdering af, om studieintensiteten på uddannelsen er passende, hovedområder, pct., 2017.

Figur 17: Studielederenes vurdering af den gennemsnitlige studerendes ugentlige studietid, hovedområder, antal timer.

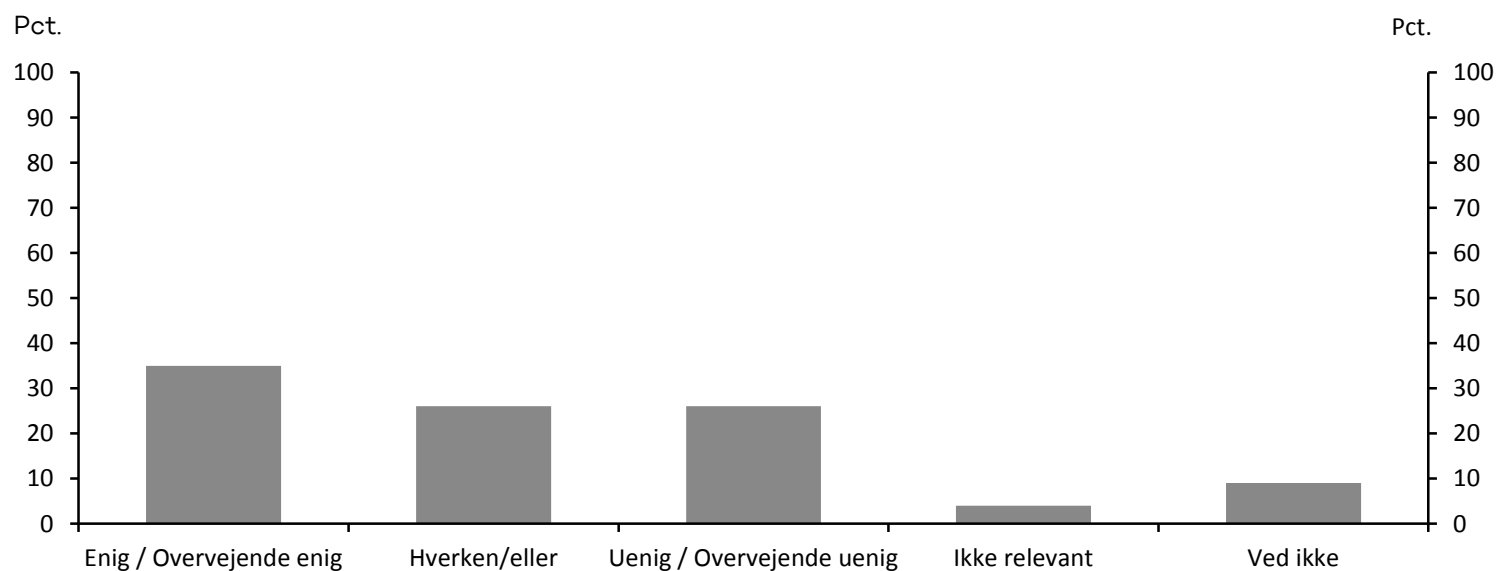
Spørgsmålene er stillet til prodekaner/dekaner, institutledere og studieledere med følgende spørgsmålsformulering:

Figur 16: Der er i dag er en passende studieintensitet på min uddannelse.

Figur 17: Hvor mange timer vurderer du, den gennemsnitlige studerende på din uddannelse samlet set bruger på sin uddannelse i løbet af en typisk uge (både forberedelse og undervisning, herunder læregrupper, projektarbejde, øvelser og eksamen)?

Institutionsakkreditering

Figur 18. Studieledernes vurdering af institutionsakkrediteringens betydning for uddannelsens kvalitet, pct. 2017

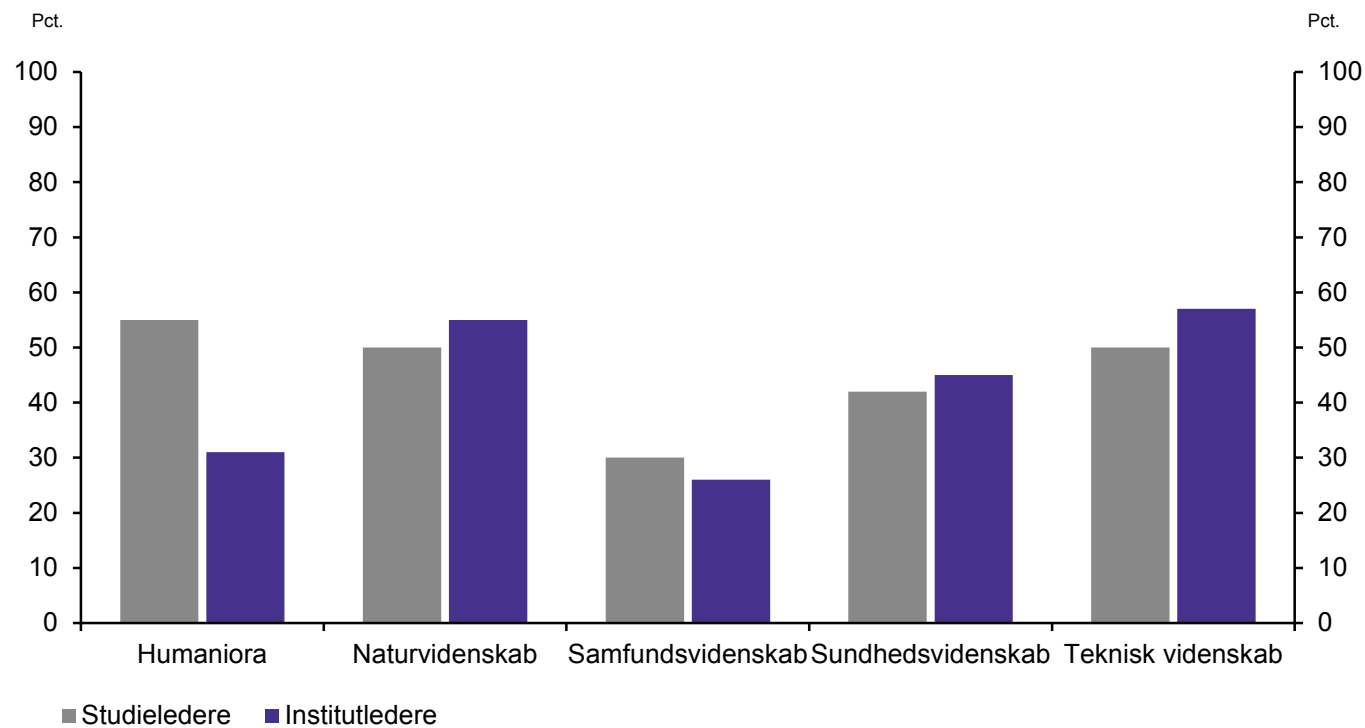

Spørgsmålet er stillet til studieledere med følgende spørgsmålsformulering:

Figur 18: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om din uddannelses kvalitet? Institutionsakkrediteringen har haft en positiv betydning for kvaliteten af uddannelsen.

DVIP'ere

Figur 19. Andel af studie- og institutledere, der vurderer, at mindretallet (0-40 pct.) af de ansatte DVIP'er har en hovedstilling uden for universitetet, pct. 2017

Tabel 1. Institutledernes vurdering af andel DVIP'er med en hovedstilling uden for universitetet, pct. 2017

	HUM	NAT	SAMF	SUND	TEK
Ca. 0-20 pct.	23%	55%	17%	28%	57%
Ca. 21-40 pct.	8%	0%	9%	17%	0%
Ca. 41-60 pct.	8%	5%	0%	0%	0%
Ca. 61-80 pct.	15%	10%	17%	0%	0%
Ca. 80-100 pct.	8%	15%	57%	33%	22%
Ved ikke	38%	15%	0%	22%	22%

Spørgsmålet er stillet til studieledere og institutledere med følgende spørgsmålsformulering:

Figur 19: Hvor stor en andel af de ansatte DVIP'er på din uddannelse har en hovedstilling uden for universiteterne (fx i den offentlige eller private sektor)? OBS: Stor Ved-ikke andel, der varierer fra 8 pct. for studieledere på sundhedsvidenskab til 38 pct. hos institutledere på humaniora.

Bilag 5c: Brev til rektoraterne

Kære Rektorat på universiteterne,

Som I er bekendte med, blev Udvalg om bedre universitetsuddannelser nedsat i april 2017 med det formål at skabe endnu bedre universitetsuddannelser. Udvalget er bredt sammensat af 11 medlemmer bestående af bl.a. rektorformandskab og eksperter fra universiteternes fagmiljøer.

Udvalget har i efteråret 2017 gennemført to spørgeskemaundersøgelser; én blandt undervisere og én blandt ledere på universiteterne (dekaner, evt. prodekaner for uddannelse, institutledere og studieledere). Undersøgelserne har opnået høje svarprocenter (31,5 pct. blandt underviserne og 58,5 pct. blandt lederne). Se vedhæftede metodebeskrivelse for uddybet information om undersøgelserne.

Sekretariatet for Udvalg om bedre universitetsuddannelser vil gerne indbyde repræsentanter fra universiteterne til dialogmøder om resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen. Der afholdes et dialogmøde med deltagelse fra undervisere og et dialogmøde med deltagelse blandt ledere på universiteterne.

Møderne har til formål at drøfte resultaterne fra spørgeskemaundersøgelserne og relevante opmærksomhedspunkter og perspektiver i forhold til udvalgets behandling af resultaterne. Der vil derfor på forhånd blive udsendt materiale, som møderne vil tage udgangspunkt i. Møderne faciliteres af Sekretariatet for Udvalg om bedre universitetsuddannelser.

I inviteres til at deltage med 1-2 undervisere og 1-2 ledere på universiteterne.

Dialogmødet med undervisere finder sted torsdag d. 7. december 2017 kl. 13-15 i Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Dialogmødet med ledere på universiteterne finder sted torsdag d. 11. januar 2018 kl. 13-15 i Uddannelses- og Forskningsministeriet.

I bedes melde deltagere til møderne ind senest fredag d. 1. december 2017. Tilmeldingen sker til Line Bækgaard på mail lbk@ufm.dk.

I er naturligvis meget velkomne til at henvende jer, såfremt I har spørgsmål til ovenstående.

25. januar 2018

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**
Uddannelsespolitik

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
Dokument nr.